

Stadionpark Galgenwaard

Ontmoeting van stad en landschap

Stedenbouwkundige Uitwerking
Een verkennend onderzoek

mecanoo

Dit boek is een samenwerking van Mecanoo, de gemeente Utrecht, Galgenwaard Onroerend Goed B.V. en Herculestoren Utrecht C.V.

Versie: december 2023

Stedenbouwkundige Uitwerking Galgenwaard, Utrecht

Inhoudsopgave

Introductie	5
1 Visie op Galgenwaard	7
1.1 Opgave	9
1.2 Historie	12
1.3 Identiteit	14
1.4 Ambitie	16
1.5 Visie	18
2 Ruimtelijk raamwerk	23
2.1 Landschap	26
2.2 Stedenbouw	34
2.3 Programma	40
2.4 Mobiliteit	44
2.5 Duurzaamheid en klimaatadaptatie	48
2.6 Erfgoed	50
2.7 Openbare orde en veiligheid	51
Bijlage	55
A. Participatieproces	56

Galgenwaard, een gebied voor sport, recreatie, wonen en werken, en de thuisbasis van FC Utrecht en Sportcentrum Galgenwaard voor de binnensport. Trendsettend in 1982 en nog steeds uniek vanwege de combinatie van voetbalstadion met andere faciliteiten. Die lijn wordt doorgezet in de evolutie tot een bruisende hub voor (top)sport, gezondheid, wonen, werken en ontmoeten. Daar waar stad en landschap in elkaar overgaan, draagt Galgenwaard bij aan de groei van Utrecht en een gezonde leefomgeving door vergroening, verbinding en een unieke invulling.

Introductie

Een betekenisvolle plek voor Utrecht

Stadion Galgenwaard is bij veel Utrechters vooral bekend als thuisbasis van FC Utrecht. Maar Galgenwaard is veel meer dan een voetbalstadion alleen. In en om het stadion wordt gewoond, geleerd, gewerkt, gesport en ontspannen. Het Sportcentrum Galgenwaard vervult een belangrijke rol voor veel binnensporters in Utrecht en omgeving. Dat alles op steenworp afstand van de binnenstad en het Utrecht Science Park (USP) met de Kromme Rijn aan de voeten van het stadion. Tegelijkertijd wordt de ruimte rond het stadion vooral gebruikt voor grote parkeerterreinen en stromen autoverkeer. Met als gevolg dat er weinig ruimte is voor bewoners, gebruikers en groen. Ook zorgt de onoverzichtelijke bebouwing en inrichting ervoor dat het gebied rond het stadion slecht is verbonden met de omgeving en mensen moeilijk hun weg kunnen vinden. Kortom, er is ruimte voor verbetering en potentie om deze betekenisvolle plek eer aan te doen.

Initiatiefnemers en omgeving

Het initiatief voor de vernieuwing van Galgenwaard komt uit het gebied en van de gemeente. De eigenaren van het Van Lanschotkantoor (Herculestoren Utrecht C.V.), Stadion Galgenwaard (Galgenwaard Onroerend Goed B.V.) en de gemeente Utrecht hebben architectenbureau Mecanoo opdracht gegeven om een verkennend onderzoek (Stedenbouwkundige Uitwerking) uit te voeren. Daarvoor zijn eerst in meerdere sessies met gebruikers en bewoners van het gebied wensen en behoeften opgehaald. Deze input is meegenomen in het onderzoek.

Vervolg

De Stedenbouwkundige Uitwerking is een tussenstap om te komen tot een Stedenbouwkundige Programma van Eisen (SPvE). In het SPvE stelt de gemeenteraad de kaders voor de gebiedsontwikkeling Galgenwaard vast.

De gemeente gaat nu werken aan het SPvE. Tegelijkertijd gaan de initiatiefnemers aan de slag met ontwerpen voor de gebouwen en de openbare ruimte, rekening houdend met normen en regels voor zaken als geluid, parkeren en veiligheid. De participatie wordt in de volgende fases van dit traject voortgezet.

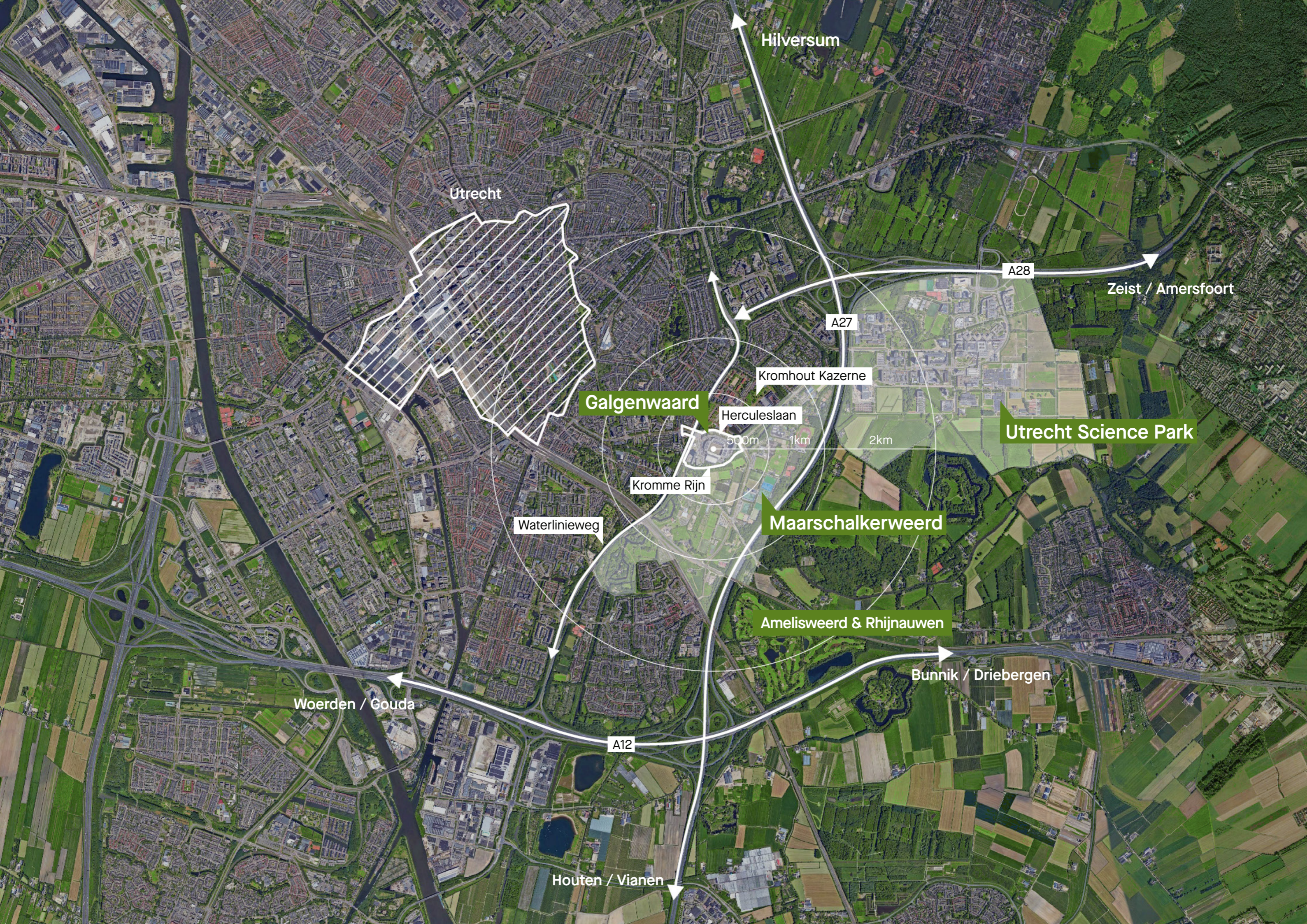
Leeswijzer

In hoofdstuk 1 staat de visie op Galgenwaard. Hierin wordt de opgave, de historische ontwikkeling en de ambitie voor het gebied uiteengezet. Dit leidt tot een visie voor de toekomst. In hoofdstuk 2 staat het ruimtelijke raamwerk, zowel voor de bebouwing als voor de openbare ruimte. Ook geeft het sfeerbeelden van een mogelijke invulling. In de bijlage staat meer informatie over het participatieproces.

01

Visie op Galgenwaard

Hilversum

Utrecht

A28

Zeist / Amersfoort

A27

Kromhout Kazerne

Galgenwaard

Herculeslaan

500m

1km

2km

Utrecht Science Park

Kromme Rijn

Maarschalkerweerd

Waterlinieweg

Amelisweerd & Rhijnauwen

Bunnik / Driebergen

Woerden / Gouda

A12

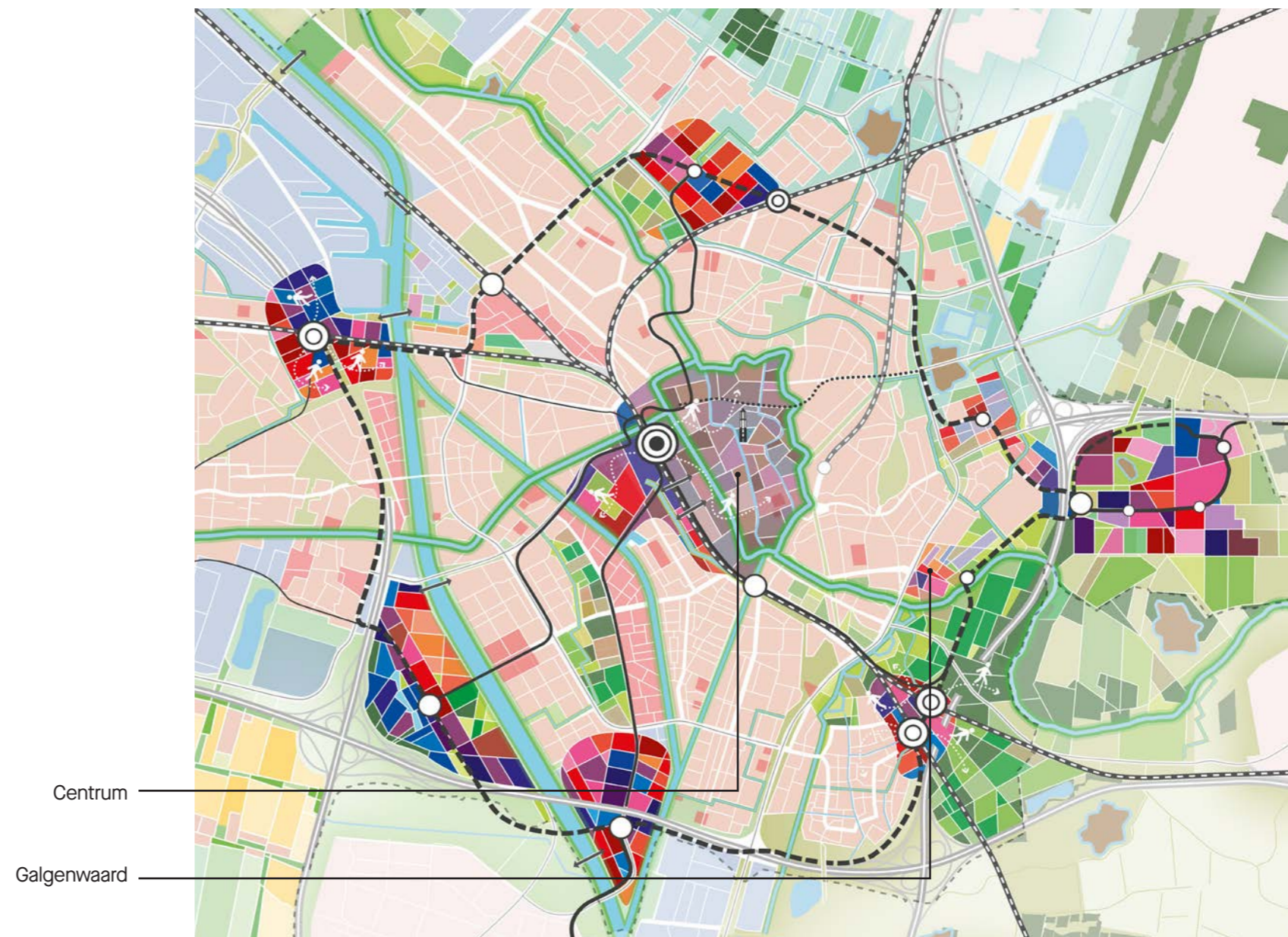
Houten / Vianen

1.1 Opgave

Galgenwaard barst van de potentie

Nieuwe stedelijke knooppunten in Utrecht

Utrecht is de snelst groeiende stad van het land. Tot 2040 komen er ongeveer 100.000 Utrechters bij. Daarmee groeit ook de vraag naar woningen, voorzieningen, banen, groen, mobiliteit en (duurzame) energie. Die groei wordt omarmd en benut om een mooiere stad te maken met een gezond stedelijk leven voor iedereen. Dit is verankerd in de Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040 (RSU 2040). Hierbij wordt ingezet op de tien-minutenstad: alles is dichtbij door nieuwe stedelijke knooppunten met vele voorzieningen die via een goed openbaar vervoer (ov) netwerk met elkaar verbonden zijn. De groei wordt zoveel mogelijk binnen de bestaande stad vormgegeven met alle voorzieningen op fiets- en wandelafstand. De verstedelijking wordt daarom vooral bij de (binnen)stedelijke ov-knooppunten gerealiseerd die nieuwe stedelijke knooppunten voor de stad vormen. Galgenwaard is in de RSU 2040 zo'n centrum waar bijzondere functies samenkomen.

Galgenwaard als nieuw stedelijk knooppunt met eigen identiteit en programma. Visiekaart Utrecht dichtbij: de tien-minutenstad, Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040

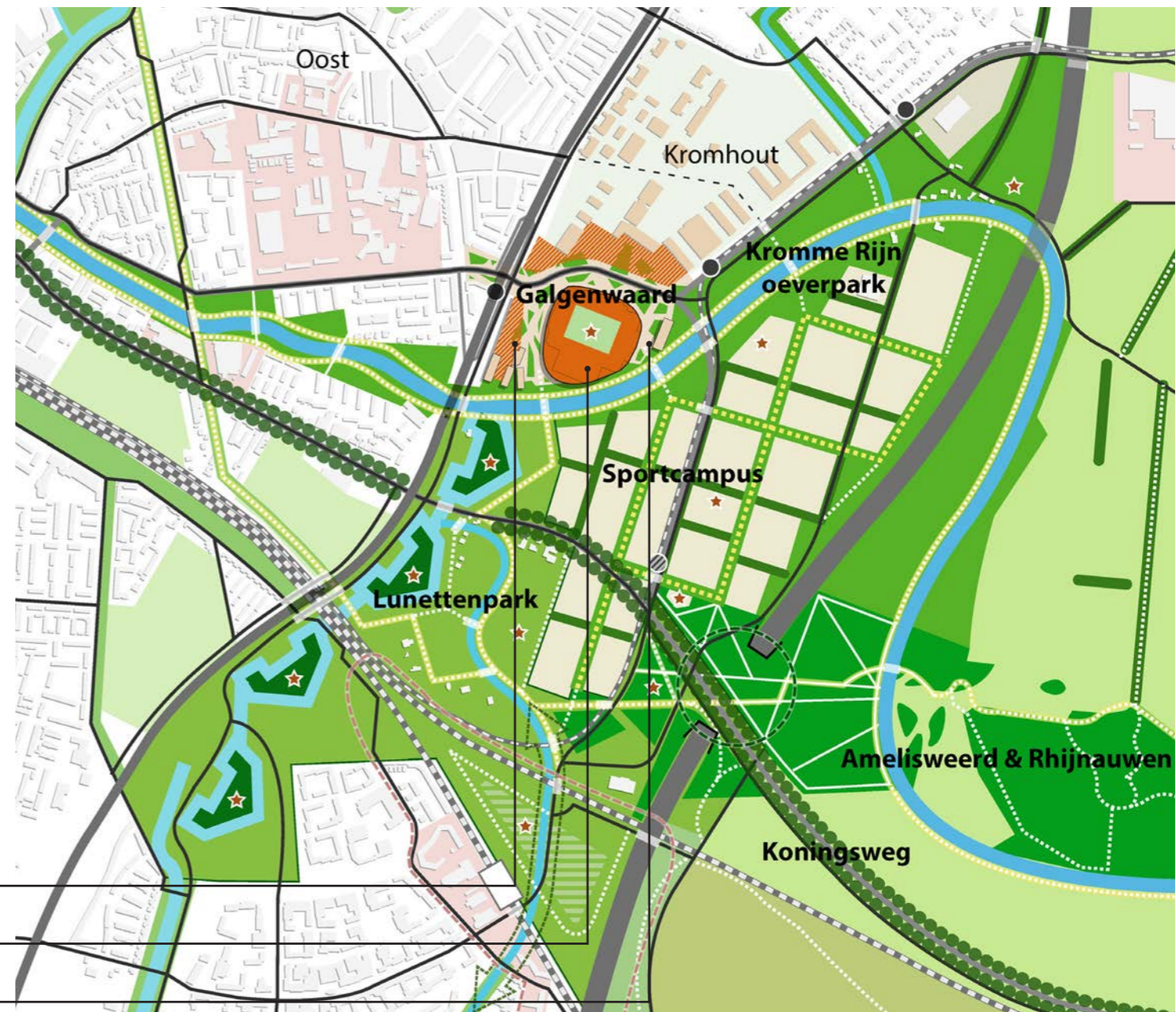
Onderdeel van parklandschap Maarschalkerweerd

In het Ontwikkelperspectief Maarschalkerweerd (2020) heeft de stad de ambitie vastgelegd om van Maarschalkerweerd een aantrekkelijk parklandschap te maken. Hiermee wordt uitwerking gegeven aan de RSU 2040, waarin de Kromme Rijn scheg als belangrijke groene structuur is benoemd die de stad met het landschap verbindt. Maarschalkerweerd vormt samen met de Landgoederen van Amelisweerd een groene long in de stad. Het is samen met de Kromme Rijn, de Koningsweg en de Nieuwe Hollandse Waterlinie onderdeel van het rijke en hoog gewaardeerde (park)landschap aan de oostzijde van de stad. Maarschalkerweerd is hierin het gebied waar sport, recreatie, cultuur en natuur samenkomen. Het nodigt uit tot een gezonde leefstijl, zet aan tot bewegen en is levendig door recreatieve, sportieve en culturele functies. Hier is ontmoeten vanzelfsprekend. Gezonde en passende mobiliteit, klimaatadaptatie en duurzaamheid zijn de norm. Het stedelijk leven is in harmonie met de leefgebieden van planten en dieren.

Indicatieve ontwikkelruimte vastgoed bij Galgenwaard

(Vernieuwd) Stadion Galgenwaard

Groene openbare ruimte Galgenwaard

Galgenwaard, onderdeel van parklandschap Maarschalkerweerd en een belangrijke schakel tussen binnenstad en Utrecht Science Park. Ruimtelijke en programmatie visie, Ontwikkelperspectief Maarschalkerweerd juli 2020

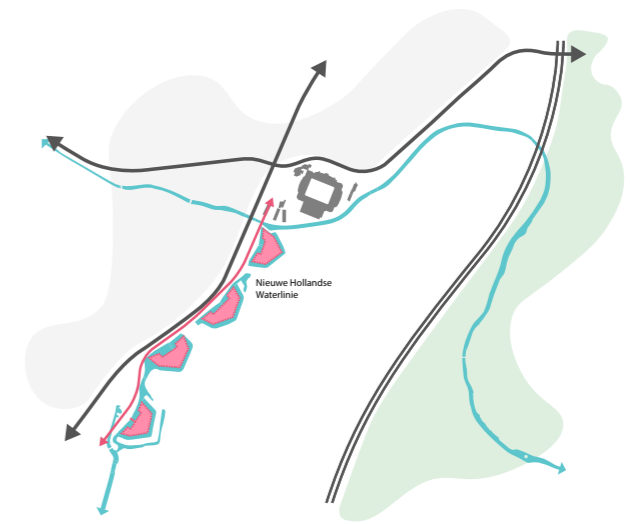
Galgenwaard (sport)icoon en verbinder

De potentie van Galgenwaard als stedelijk knooppunt komt voort uit de gelaagdheid en bestaande kwaliteiten van het gebied en haar omgeving. Galgenwaard, onderdeel van Utrecht Oost, ligt als een stedelijk podium aan de Kromme Rijn in het parklandschap van Maarschalkerweerd (de groene as). Het biedt potentie om de verbinding met Lunettenpark en de Nieuwe Hollandse Waterlinie te versterken (de erfgoed-as). Ook fungeert het als entree van de stad en is het een belangrijk knooppunt voor zowel autoverkeer, ov, fietsers en wandelaars (de mobiliteit-as). Galgenwaard is een belangrijke schakel tussen de binnenstad en de University Campus en USP (de kennis-as). Door deze gelaagdheid en unieke kwaliteiten als identiteitsdragers te versterken en te verbinden kan Galgenwaard uitgroeien tot het programmatische middelpunt van Maarschalkerweerd, waarbij zowel het stadion als Sportcentrum Galgenwaard een belangrijke rol spelen.

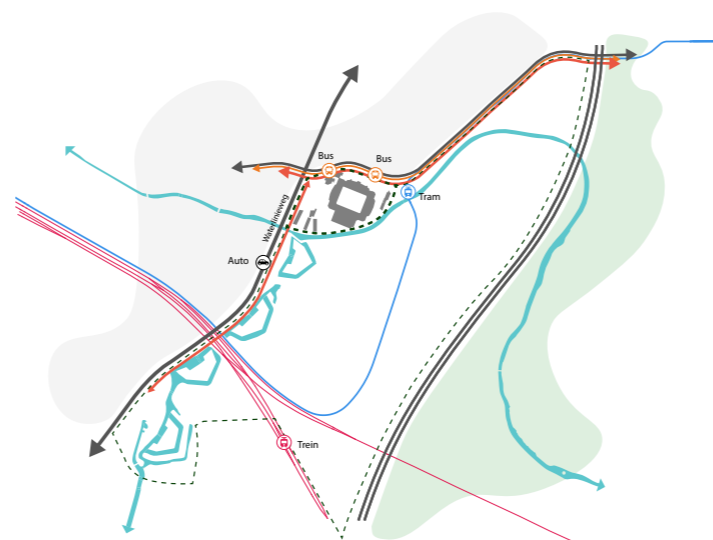
De opgave hierbij is de transformatie van een geïsoleerde stadionomgeving met veel parkeren naar een levendige, toegankelijke sport locatie met veel ruimte voor verblijf en ontmoeting. Door het inruilen van parkeren op maaiveld voor robuuste en beleefbare natuur en het toevoegen van verbindingen kan Stadionpark Galgenwaard een waardevol onderdeel worden van Maarschalkerweerd.

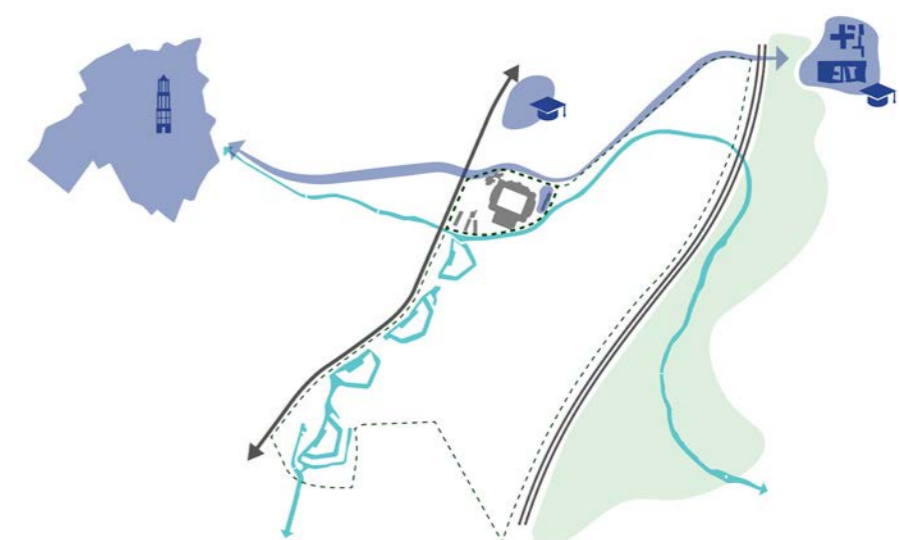
Groene as: langs de Kromme Rijn en in Maarschalkerweerd

Erfgoed-as: koppeling met UNESCO werelderfgoed

Mobiliteits-as: entree tot de stad en belangrijk knooppunt

Kennis-as: verbinder tussen binnenstad en USP

1.2 Historie

De ontwikkeling van landschap naar sport- en recreatiegebied

Rivierlandschap

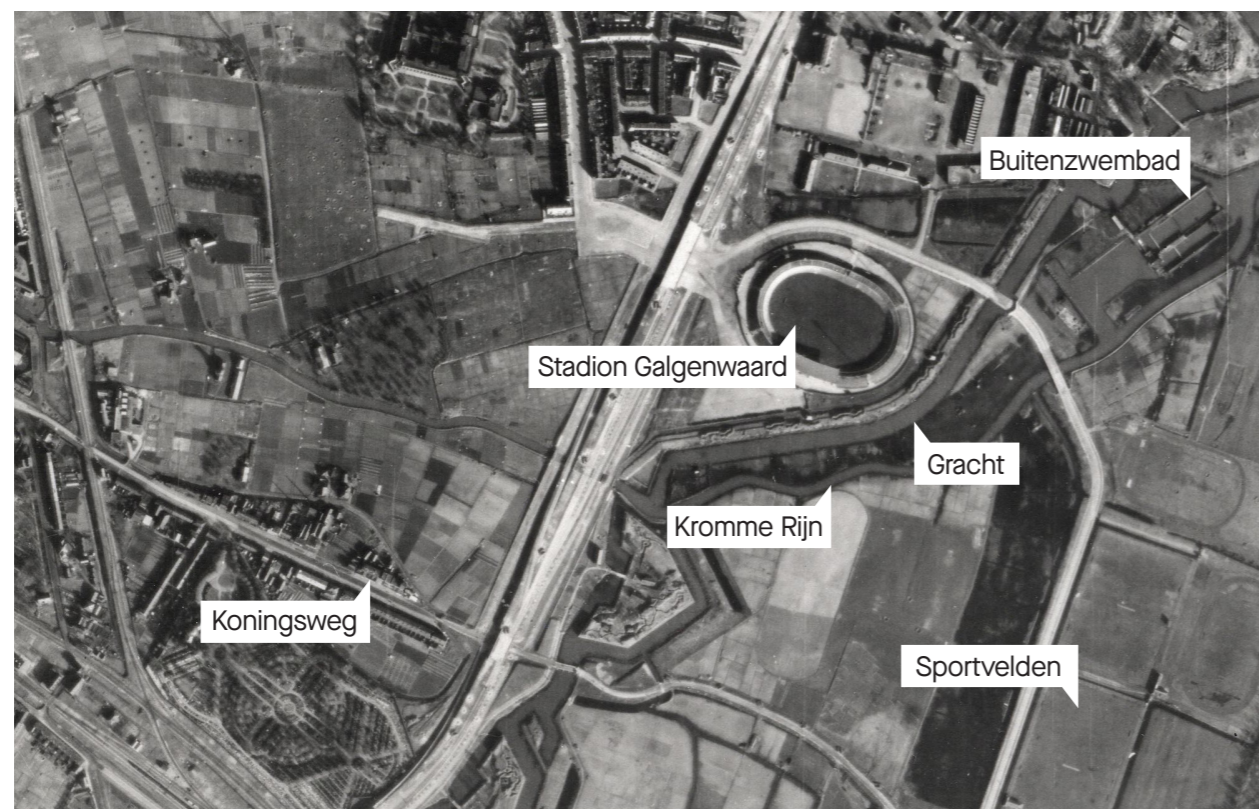
De Kromme Rijn vormt de basis van het landschap. Na de afdamming in 1122 bij Wijk bij Duurstede veranderde de Kromme Rijn van een dynamische naar een rustige rivier. Vanaf toen is het rivierlandschap ontgonnen voor landbouw en zijn er diverse landgoederen en buitenplaatsen gesticht. De naam Galgenwaard stamt van het galgenveld dat zich hier tot circa 1600 bevond.

Verdediging van het westen

In 1815 begon de aanleg van de Nieuwe Hollandse Waterlinie (NHW) om het westen van het land te verdedigen. Om de toegangswegen (accessen) zoals bijvoorbeeld de Kromme Rijn te kunnen verdedigen, werden forten aangelegd: de Vier Lunetten en het fort Vossegat (deel van de huidige Kromhout Kazerne). Om bij te dragen aan de verdedigbaarheid bleef het

gebied voor de forten ('de verboden kringen') vrij van bebouwing en werd specifieke beplanting gekozen.

Om het stadion binnen de te verdedigen stad te bouwen, is de hoofdweerstandslijn van de NHW verlegd en werd er parallel aan de Kromme Rijn een gracht gegraven. De oude hoofdweerstandslijn lag ongeveer ter hoogte van de Waterlinieweg en boog af richting fort Vossegat.

+/- 1936: Plek aan de rand van de stad voor vermaak en sport

1965: Demonstratie volksdansen in het stadion

In 1982 werd een modern en trendsettend stadion gebouwd. Het was namelijk één van de eerste stadions in Europa waar een sportstadion gecombineerd werd met andere functies zoals kantoren en winkels.

Sportgebied en stadion

In het begin van de 20e eeuw was de levenskwaliteit in Utrecht slecht en groeide de stad snel. Om dat te verbeteren, kocht het toenmalig stadsbestuur Maarschalkerweerd en de Landgoederen van Amelisweerd. Deze zijn ontwikkeld tot een groot sport- en recreatiegebied. Het begon in 1934 met plannen voor het eerste stadion van Galgenwaard, een wielerveden

waar ook allerlei evenementen werden georganiseerd.

In 1982 werd het huidige stadion geopend. Het was baanbrekend door de combinatie van sport, kantoren en winkels en liep voorop in veiligheidsvoorzieningen. Andere stadions in Europa volgden dit concept. De aanleg van de Waterlinieweg maakte het stadion uitstekend bereikbaar met parkeren naast het stadion.

In 2001 werd het stadion vergroot, met meer tribunes en ruimte voor commerciële en educatieve doeleinden. Er kwam een nieuwe voorgevel en aan de achterzijde een parkeergarage. Naast het stadion verschenen de Apollo- en Conclusionstoren, en werd in 2003 het Sportcentrum Galgenwaard geopend, toen het grootste overdekte sportcomplex van Nederland. Ook werd de Kromme Rijn natuurlijker vormgegeven.

1998: De World Cup Hockey vindt plaats in het nieuwe baanbrekende stadion van 1982

2009: Stadion uitgebreid, het nieuwe Sportcentrum Galgenwaard en verdere verdichting in stadionsgebied

1.3 Identiteit

Uniek door diversiteit

Met de bouw van het stadion in 1982 werden diverse functies en daarmee verschillende gebruikers aangetrokken. Momenteel bevinden zich in het stadion niet alleen FC Utrecht, maar ook ROC Sport College Utrecht, Sportcentrum Galgenwaard, SportUtrecht, gezondheidscentrum Galgenwaard, een aantal startups, een fitnessschool, sportwinkels en ruimte voor congressen en vergaderen. Daarnaast zitten er verschillende bedrijven in het Van Lanschotkantoor en Conclusiontoren. Vanaf 2008/2009 wonen er mensen in de Apollotoren. Het stadiongebied is dus geen wit canvas, maar een mix van unieke gebruikers en functies die het gebied identiteit geven.

Als je de huidige gebruikers en functies in kaart brengt zie je dat er geen balans is tussen wonen en werken (inclusief sport, voorzieningen en onderwijs). Nu er voor Galgenwaard een ambitie ligt om woningen toe te voegen, biedt dat tegelijkertijd de kans om de balans van gebruikers en functies in het gebied te verbeteren ten behoeve van de levendigheid en sociale veiligheid. Door ruimte en functies toe te voegen voor nieuwe bewoners en bezoekers ontstaat er een bruisend gebied met mogelijkheden voor ontmoeting en kruisbestuiving. Hierdoor komt er meer activiteit in het gebied en verbetert ook de sociale controle. Daarnaast sluit het aan bij de ambitie in het RSU 2040 voor een tien-minutenstad en Galgenwaard als een nieuw stedelijk knooppunt, waar meerdere functies samenkomen.

Het sportieve karakter van het Stadionpark blijft voorop staan, maar door het toevoegen van ander programma wordt het gebied voor meer mensen een aantrekkelijke bestemming en een prettige en veilige plek om te wonen. Om de beoogde doelgroepen en het optimale programma definitief te kunnen bepalen is in het vervolgtraject verder onderzoek nodig. Hierbij wordt ook gekeken naar de al aanwezige functies in de omgeving, zodat het Stadionpark Galgenwaard hier een waardevolle toevoeging op wordt.

Enkele bekende en minder bekende gebruikers van het gebied

1.4 Ambitie

Vergroenen, verbinden en verbijzonderen

Het huidige stadiongebied Galgenwaard ligt geïsoleerd in de stad en is slecht verbonden met de directe omgeving. Het biedt ruimte voor veel verschillende functies, zoals kantoren, winkels, zorgvoorzieningen en een ROC, maar heeft geen samenhangende uitstraling. Daarnaast is de omgeving van het stadion stenig en er is veel ruimte voor parkeren. De potentie van dit deel van de stad, op de overgang van stad naar landschap, is groot.

In lijn met de opgave ligt er de kans om Galgenwaard verder te transformeren tot een stedelijk podium aan de Kromme Rijn waar (top)sport, gezondheid, wonen, werken, verblijven en ontmoeten samengaan in een hoogwaardig openbaar gebied. Hiermee kan Galgenwaard een belangrijke bijdrage leveren aan de groei van de stad en een gezond stedelijk leven voor iedereen. De ambitie voor Galgenwaard vatten we samen in drie stappen.

Stap 1: Vergroenen

De ambitie is om de omgeving flink te vergroenen. Door een afwisselende groene en klimaatadaptieve ruimte voor mensen, planten en dieren wordt Galgenwaard onderdeel van het rijke parklandschap van Maarschalkerweerd. Het functioneert als groene schakel en vormt een samenhangend geheel met de Kromhout Kazerne, sportcampus Maarschalkerweerd, Kromme Rijn en de groene lanen van de stad.

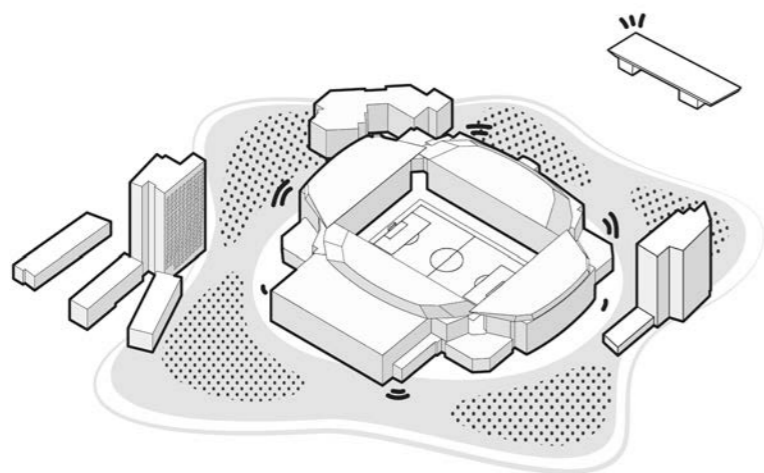
Stap 2: Verbinden

De ambitie is om stad en landschap met elkaar te verbinden en te verweven. Stad en landschap vloeien naadloos in elkaar over met aantrekkelijke verbindingen voor voetgangers, fietsers, ov, flora en fauna. Als één van de stedelijke knooppunten in Utrecht wordt ook ingezet op de programmatische verbinding met de omgeving, waaronder met het USP, de Kromhout Kazerne, Maarschalkerweerd en Utrecht Oost. Binnen het gebied

draagt de gebiedsontwikkeling bij aan de samenwerking tussen de sportorganisaties. Tot slot is de visuele en fysieke verbinding met de Nieuwe Hollandse Waterlinie en Kromme Rijn een belangrijke ambitie.

Stap 3: Verbijzonderen

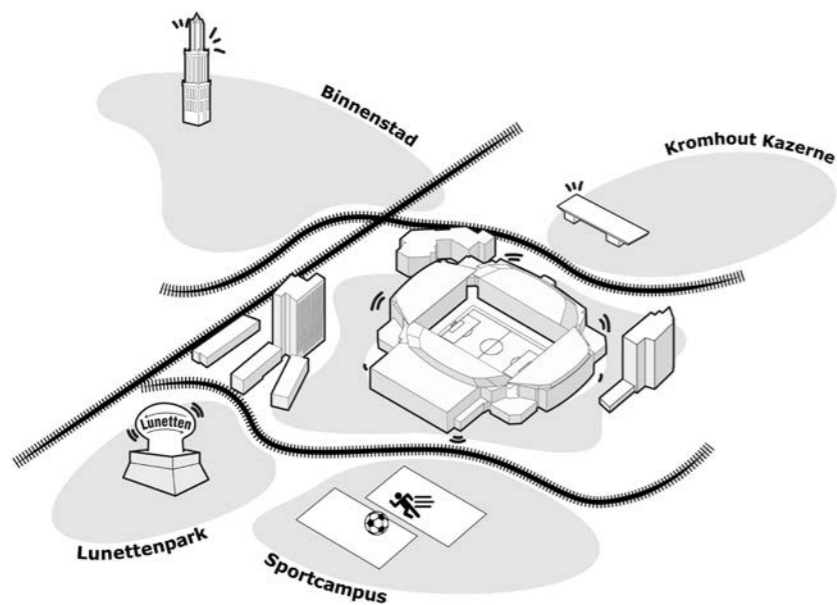
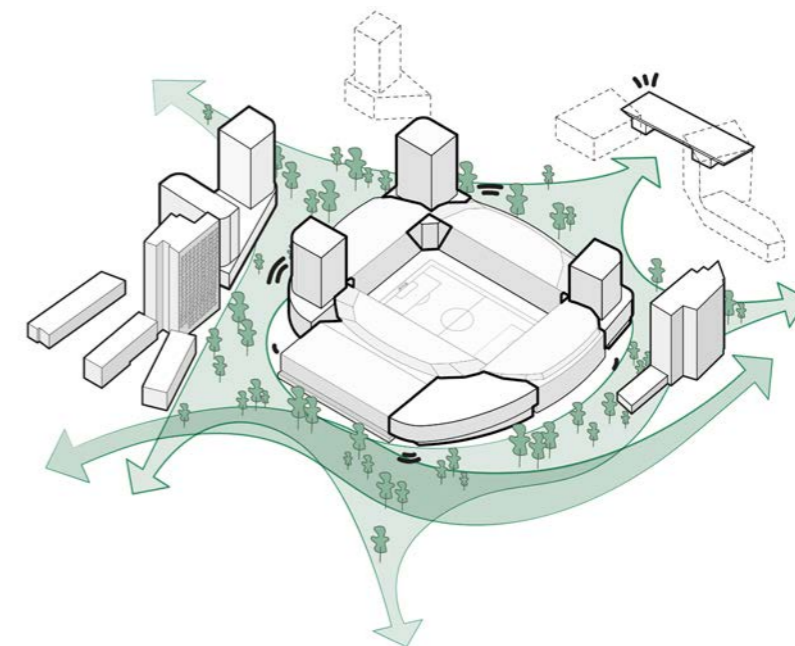
In lijn met haar trendsettende imago is de ambitie om van Galgenwaard een iconisch stedelijk podium te maken met ruimte voor diverse activiteiten en evenementen die passen bij de omgeving. Galgenwaard wordt een visitekaartje voor de stad, een actieve plek voor recreatie, (top)sport, talentontwikkeling en een ontmoetingsplek waar gezond leven gestimuleerd wordt. De verrijking van het programma betreft zowel de bebouwde omgeving als de openbare ruimte.

Vergroenen

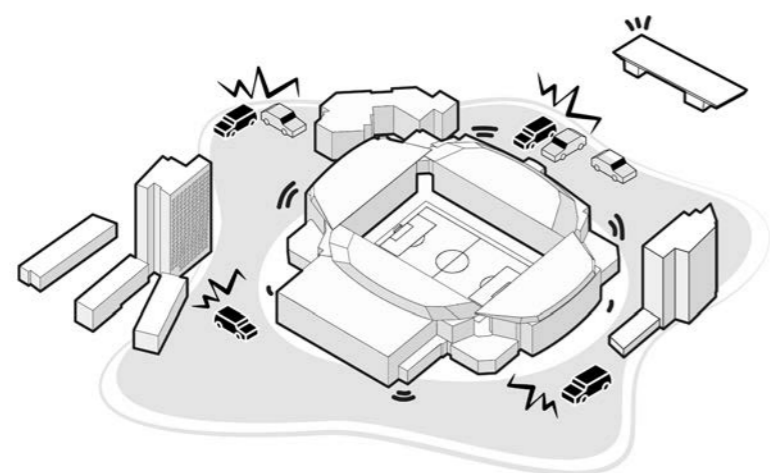
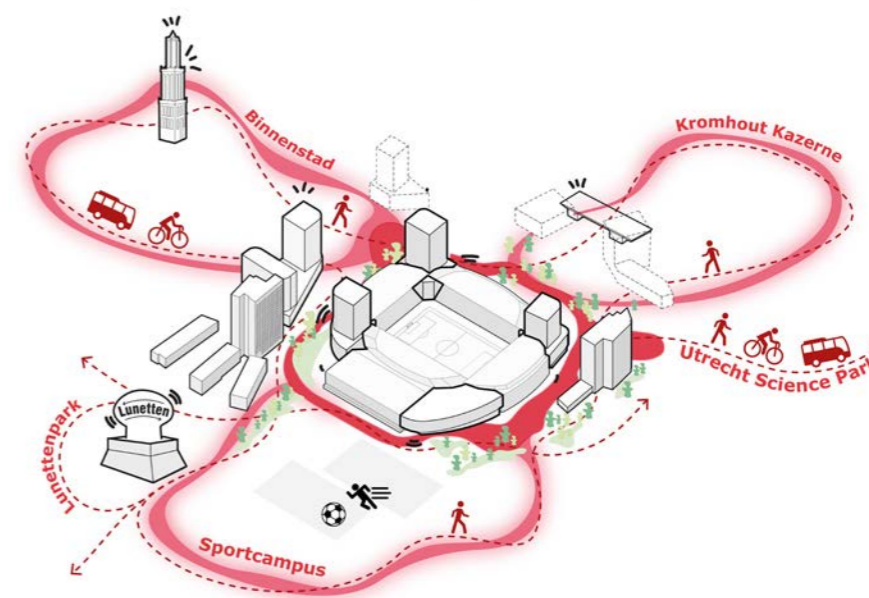
Van verhard oppervlak naar een groene en klimaatadaptieve buitenruimte

Verbinden

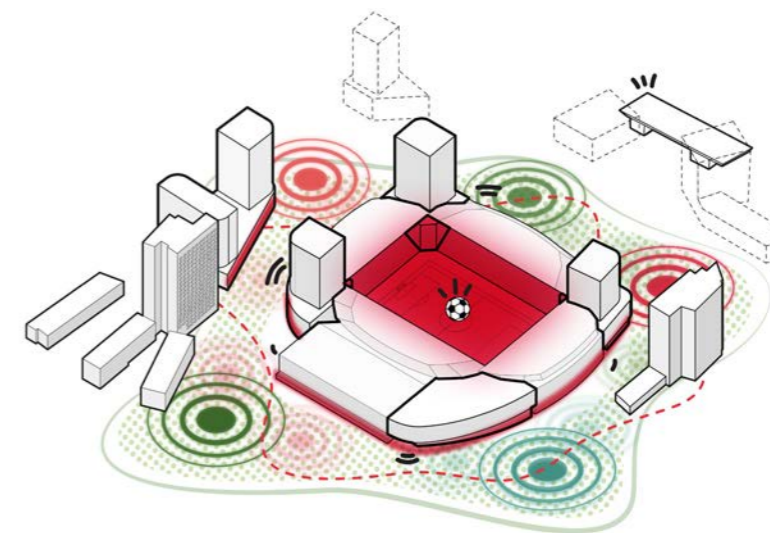
Van introvert naar goed verbonden met de omgeving

Verbijzonderen

Van een functionele stadionomgeving naar een iconisch stadion en een bruisende bestemming

1.5 Visie

Stadionpark Galgenwaard

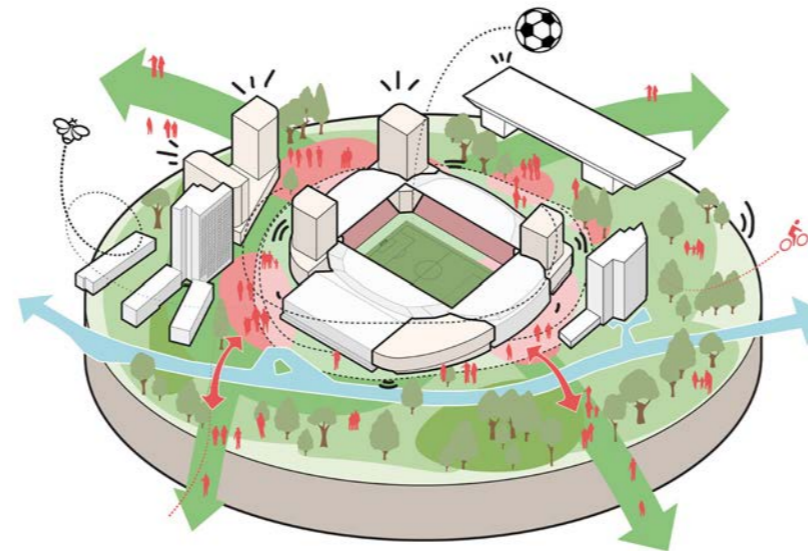
De ambitie om te vergroenen, verbinden en verbijzonderen is voor deze kansrijke en unieke plek vertaald in de visie op 'Stadionpark Galgenwaard'. Deze visie wordt hieronder vanuit het perspectief van een bezoeker en gebruiker toegelicht.

Landschap verbindt met de omgeving

Wandelend door het gebied ervaar je de unieke ligging van Galgenwaard in de groene scheg, waar stad en landschap in elkaar overgaan. Terwijl je onder de Waterlinieweg vanuit de stad loopt, betreed je een andere wereld. Het stadion wordt aan alle zijden omarmd door groen. Het landschap vormt samen met de nieuwe voetgangersbruggen de verbinding met de Kromhout Kazerne, de Kromme Rijn, Maarschalkerweerd en de Waterlinie. Je begeeft je in een park waar de voetganger en fietser voorrang hebben, met het stadion als herkenbaar icoon. Dit stadion, dat door de tijd heen is getransformeerd, vormt nu een onmiskenbaar icoon.

Park met twee gezichten

Op de plek waar de stad en het landschap elkaar raken, biedt het Stadionpark het beste van beide werelden. Aan de kant van de Kromme Rijn beleef je het groen, de natuur en recreatie. Aan de stadskant tref je een nieuwe, stedelijke ruimte tussen het stadion en de Kromhoutkazerne. Hier maken auto's plaats voor groen

en wordt de Herculeslaan een onderdeel van het plein, in plaats van een barrière. Om voldoende ruimte te creëren voor het Stadionpark wordt het BP-tankstation uitgeplaatst en de Herculestoren gesloopt. De landschappelijke en stedelijke sfeer van het Stadionpark Galgenwaard vinden hun weerspiegeling in de activiteiten in de openbare ruimte en in programmering van de bebouwing. Stadionpark Galgenwaard is door haar twee gezichten een plek waar iedereen zich thuis kan voelen.

Concentratie van bebouwing

Binnen Stadionpark Galgenwaard zie je twee bouwclusters: het stadion en een Stadsblok langs de Waterlinieweg. Ook wordt er een aanzet gegeven voor toekomstige ontwikkeling bij de Kromhout Kazerne.

Aan de zijde van Kromme Rijn voegt de bebouwing zich naar het landschap en de Waterlinie. Daar ligt de focus op het verbeteren van het aanzicht van het stadion. Aan de stadzijde zijn het Stadsblok en het stadion intensief gebruikte clusters met een goede aansluiting op de omgeving. Ook is er ruimte voor hoge bebouwing, die het stadion rondom activeert door het toevoegen van diverse functies en gebruikers. Door slimme clustering en compacte nieuwbouw ontstaat meer openbare ruimte voor Galgenwaard als programmatisch middelpunt van Maarschalkerweerd.

Betekenisvolle plek

In deze hoogwaardige openbare ruimte en bebouwing komen verblijf en ontmoeting samen, en transformeert de plek tot een belangrijk stedelijk podium in Utrecht. Op een grotere schaal heeft Stadionpark Galgenwaard de potentie om een toekomstige regionale stadskern te worden. Het wordt een plek waar elke Utrechter zich thuis kan voelen, of je nu je eerste huis of kantoor zoekt, of hier oud wilt worden.

In het volgende hoofdstuk, het ruimtelijk raamwerk, wordt het voorstel voor Stadionpark Galgenwaard verder uitgewerkt en de ruimtelijke en programmatische hoofdstructuur voor het gebied aangegeven.

Wonen en werken in het groen

Stadionpark Galgenwaard als verbindende schakel tussen het uitgestrekte landschap en het bruisende stadscentrum. Een levendig groen park met het stadion als onmiskenbaar icoon. Meer ruimte voor voetgangers, fietsers en een mix van functies van (top)sport tot wonen. Dit is één van de toekomstige stedelijke knooppunten van Utrecht.

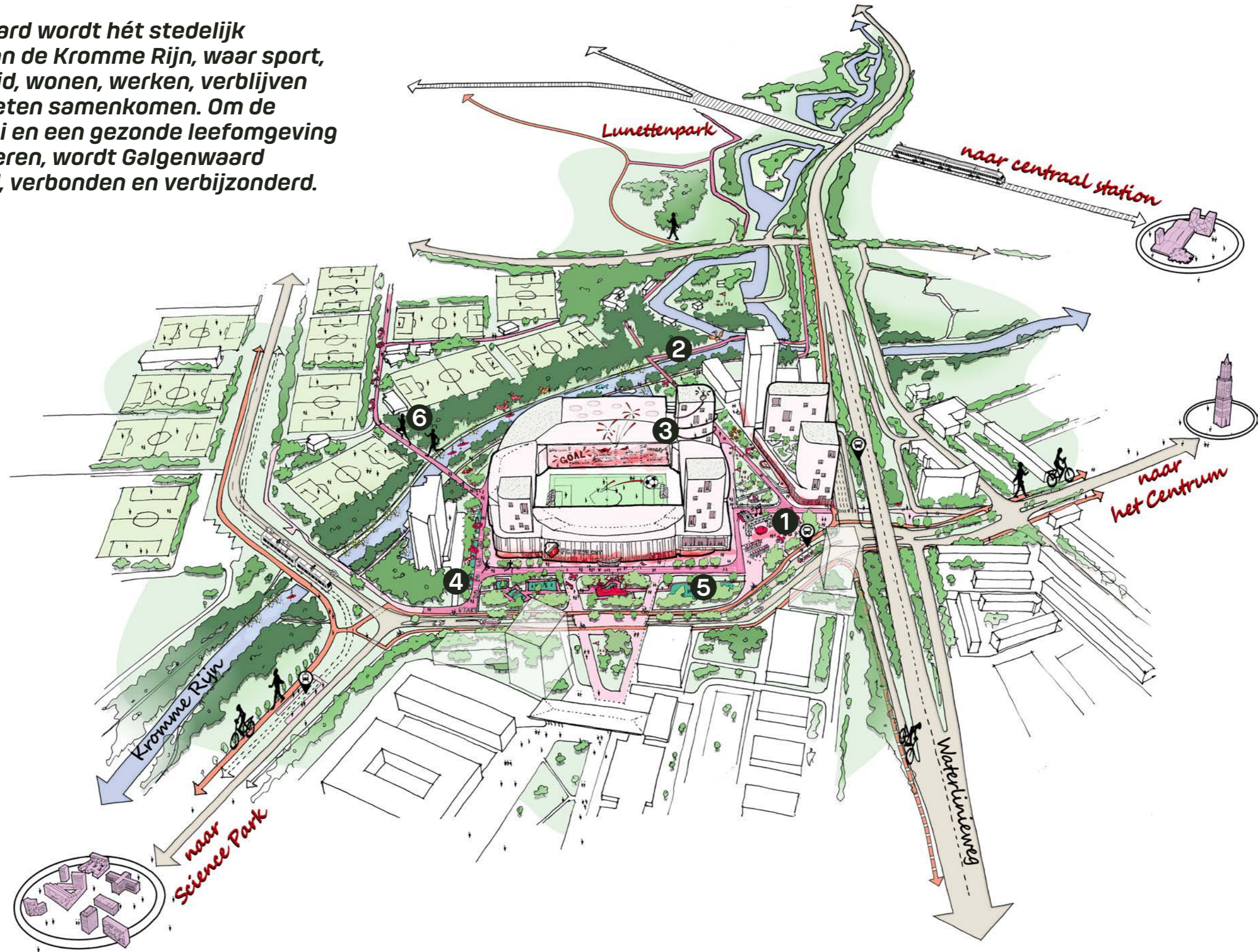
Een Stadionpark

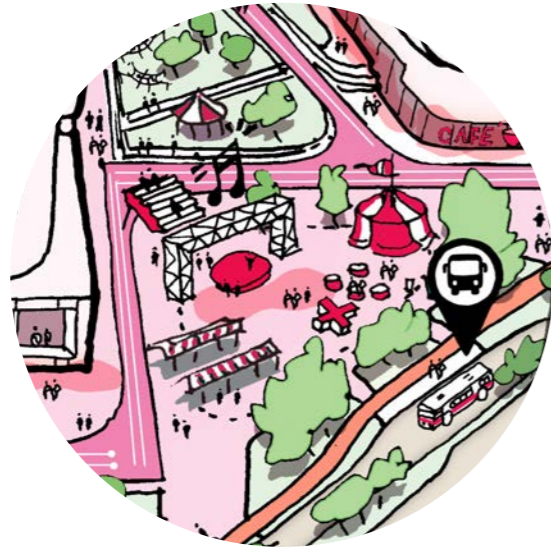
Sport en spel

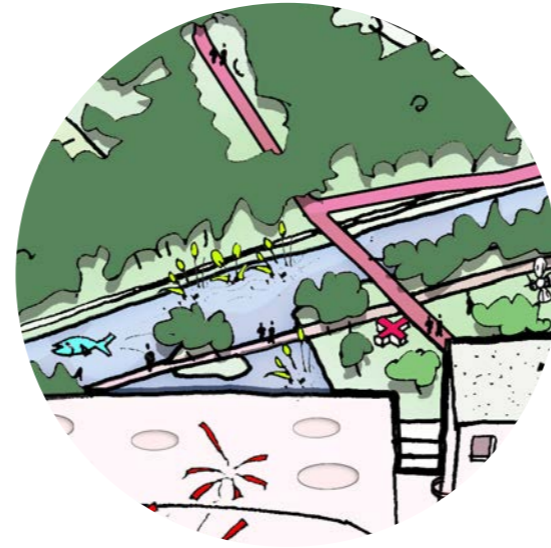
Galgenwaard wordt hét stedelijk podium aan de Kromme Rijn, waar sport, gezondheid, wonen, werken, verblijven en ontmoeten samenkomen. Om de stadsgroei en een gezonde leefomgeving te bevorderen, wordt Galgenwaard vergroend, verbonden en verbijzonderd.

Enkele detailbeelden van Stadionpark Galgenwaard

- 1** **Visitekaartje**
Een multifunctioneel plein als krachtige entree en hart van Galgenwaard voor ontmoeten, evenementen, verblijven en robuust groen.

- 2** **Beleving van het landschap**
Aan de Kromme Rijn is ruimte voor recreatie waarbij rust en natuurbeleving centraal staan. Hier voegt de bebouwing zich naar het landschap.

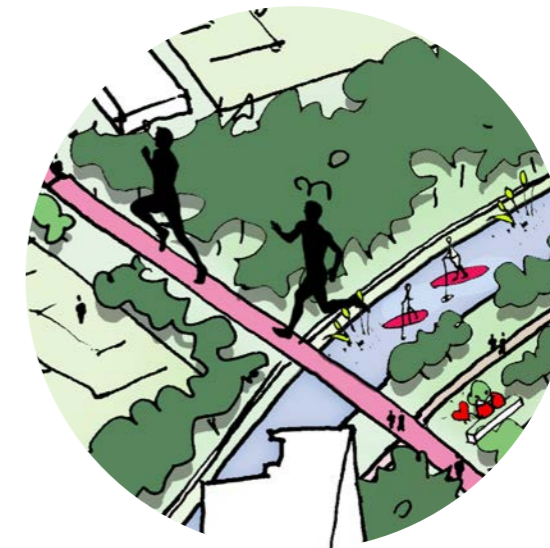
- 3** **Groei faciliteren**
Galgenwaard biedt kansen om de groei van Utrecht op duurzame wijze te faciliteren door slimme clustering en compacte nieuwbouw.

- 4** **Hoogwaardige buitenruimte**
De buitenruimte die wordt vrijgespeeld biedt ruimte voor verblijfsplekken verweven met sport en andere activiteiten in het groen.

- 5** **Uitnodigend en levendig**
Duidelijke entrees en een actieve plint faciliteren intensief gebruik en een mix van functies in het iconische stadioncomplex en nieuwe Stadsblok.

- 6** **Verbinding met de omgeving**
Het park rondom het stadion versterkt de verbinding met de rijke groene omgeving waarin de voetganger centraal staat.

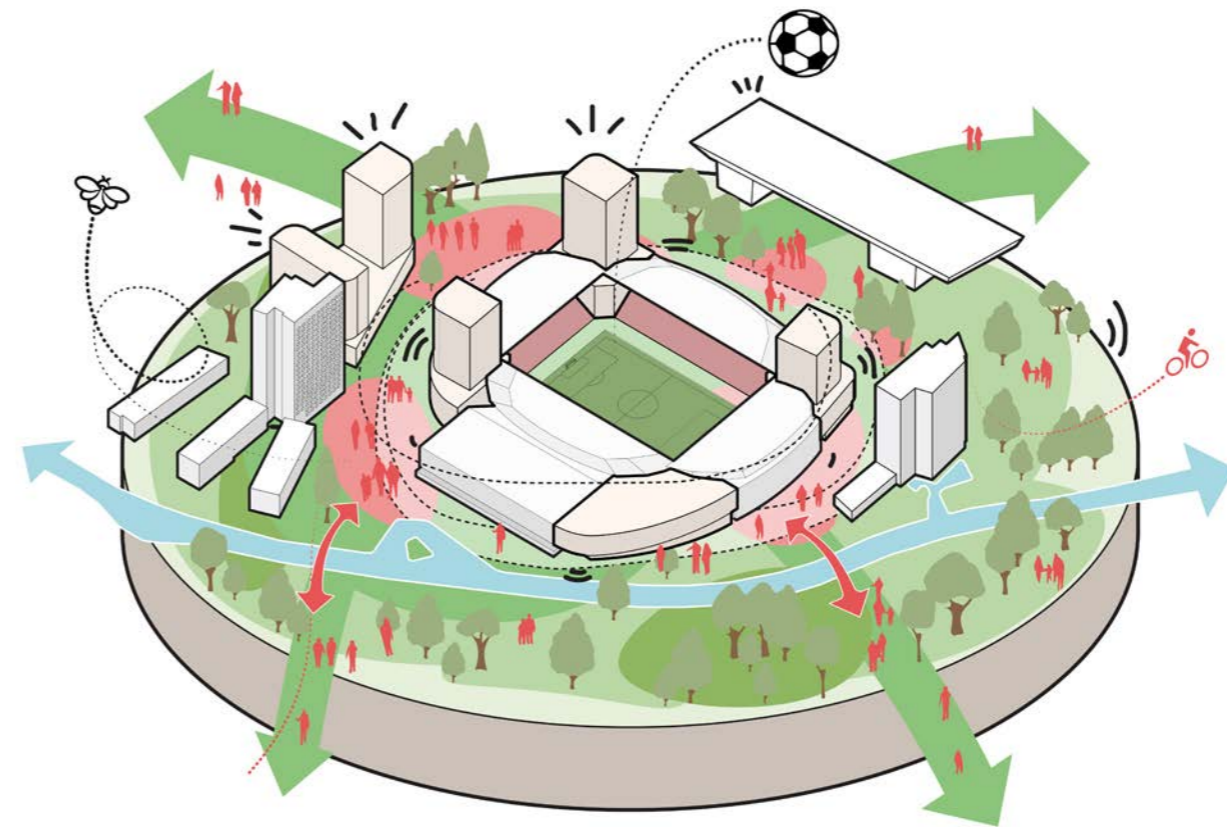
02

Ruimtelijk raamwerk

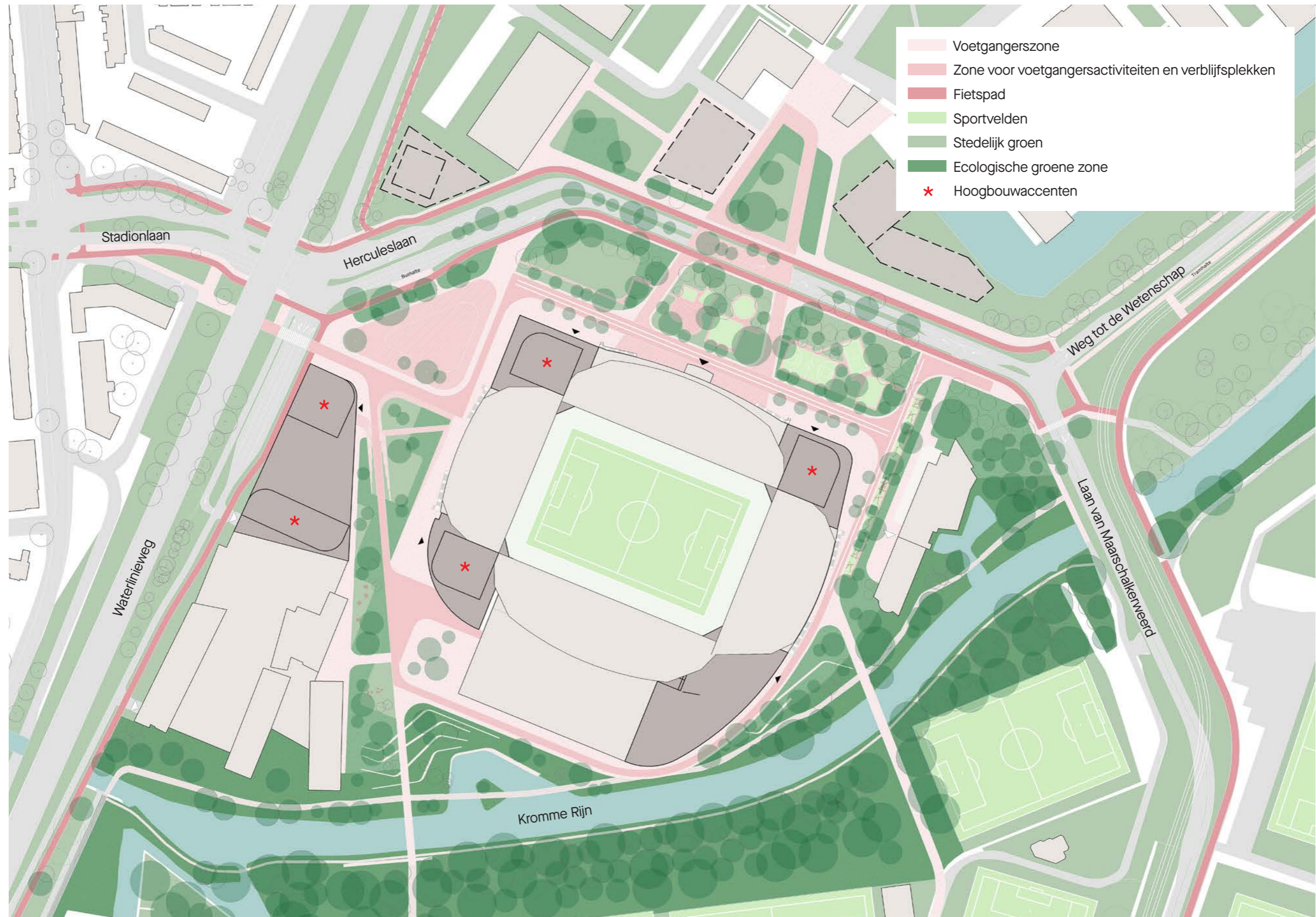

Introductie

In het vorige hoofdstuk is het toekomstbeeld voor het Stadionpark Galgenwaard geschetst. In dit hoofdstuk wordt deze visie uitgewerkt tot een ruimtelijk raamwerk. Het ruimtelijk raamwerk geeft een concretere invulling aan de hand van de volgende thema's: landschap, stedenbouw, programma, mobiliteit, duurzaamheid en klimaatadaptatie, erfgoed, openbare orde en veiligheid. Het ruimtelijke raamwerk dient als basis voor de verdere uitwerking van de bebouwing door de ontwikkelende partijen en de openbare ruimte door de gemeente.

Stadionpark Galgenwaard

- Voetgangerszone
- Zone voor voetgangersactiviteiten en verblijfsplekken
- Fietspad
- Sportvelden
- Stedelijk groen
- Ecologische groene zone
- * Hoogbouwaccenten

Verbeelding van hoe Stadionpark Galgenwaard er in de toekomst uit kan komen te zien. Het ontwerp en de daaraan ten grondslag liggende uitgangspunten kunnen nog wijzigen in het vervolg van het project

2.1 Landschap

Waar stad en landschap elkaar ontmoeten

In de visie voor Stadionpark Galgenwaard komt de overgang van de stedelijke naar de landschappelijke zijde terug in zowel de openbare ruimte als de bebouwing. Het stadion en Stadsblok worden getransformeerd tot een samenhangend bebouwingscluster. Door te kiezen voor hoogbouw wordt het ensemble van de reeds aanwezige hoogbouw versterkt, en blijft er zoveel mogelijk buitenruimte over voor het Stadionpark. Parkeren wordt ondergronds en binnen de bebouwing opgelost.

Een verbonden parklandschap

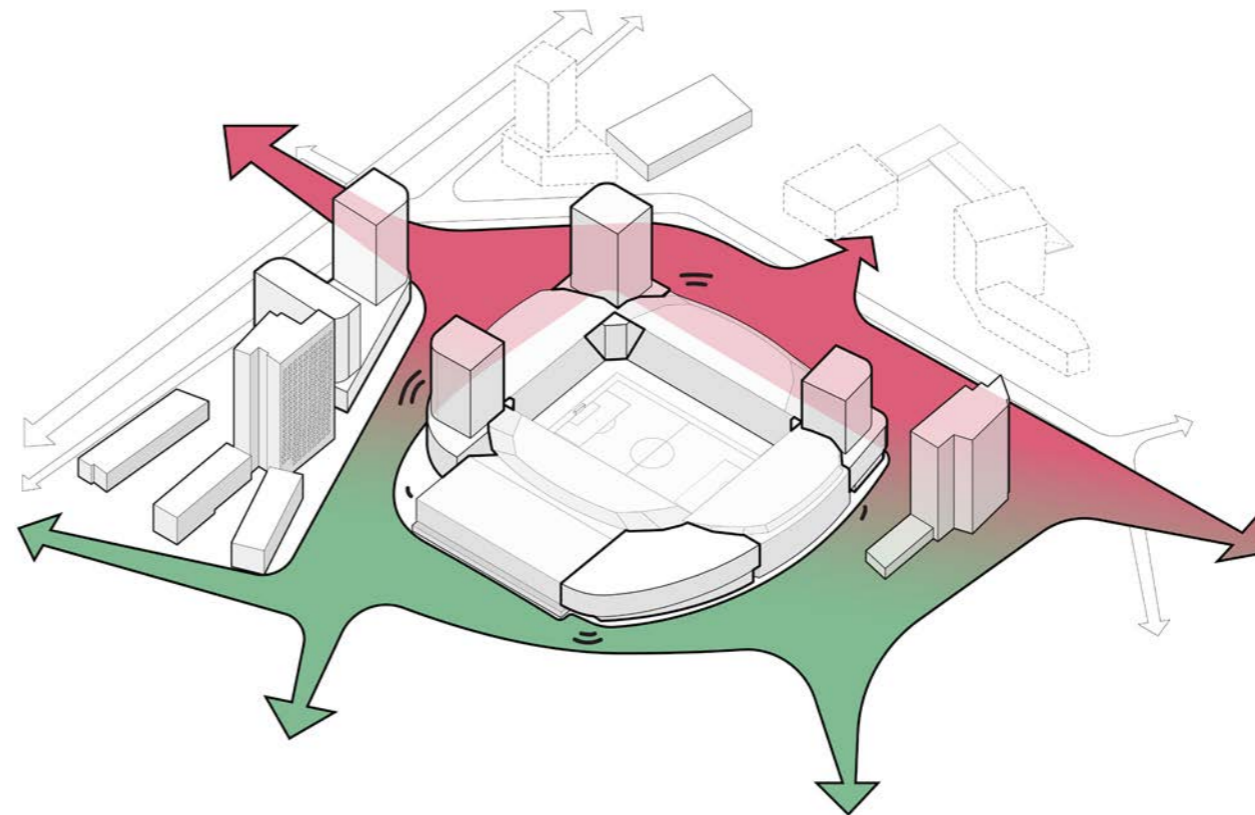
De vrijgespeelde buitenruimte vormt één parklandschap dat zich aansluit bij de sfeer van de omgeving. De groeninrichting varieert van stedelijk groen aan de stadszijde tot natte natuur en ruigtes aan de landschapszijde. Het programma voegt zich naar de mogelijkheden van de ruimte en draagt bij aan de identiteit. Ook het Lunettenpark, de sportcampus Maarschalkerweerd en Kromhout Kazerne worden in sfeer en gebruik verbonden met het Stadionpark.

Accenten passend bij de oriëntatie

De inrichting van het Stadionpark met een drukker stedelijke zijde aan de Herculeslaan en rustige landschappelijke zijde aan de Kromme Rijn is leidend voor de inrichting van de openbare ruimte. Zo is de

stedelijke zijde ruimer van opzet met relatief meer verharding om ook op drukke momenten voldoende ruimte te bieden voor alle activiteiten. De zijde aan de Kromme Rijn is qua type gebruik en inrichting rustiger: groener, kleinschaliger, en gericht op bewegen en

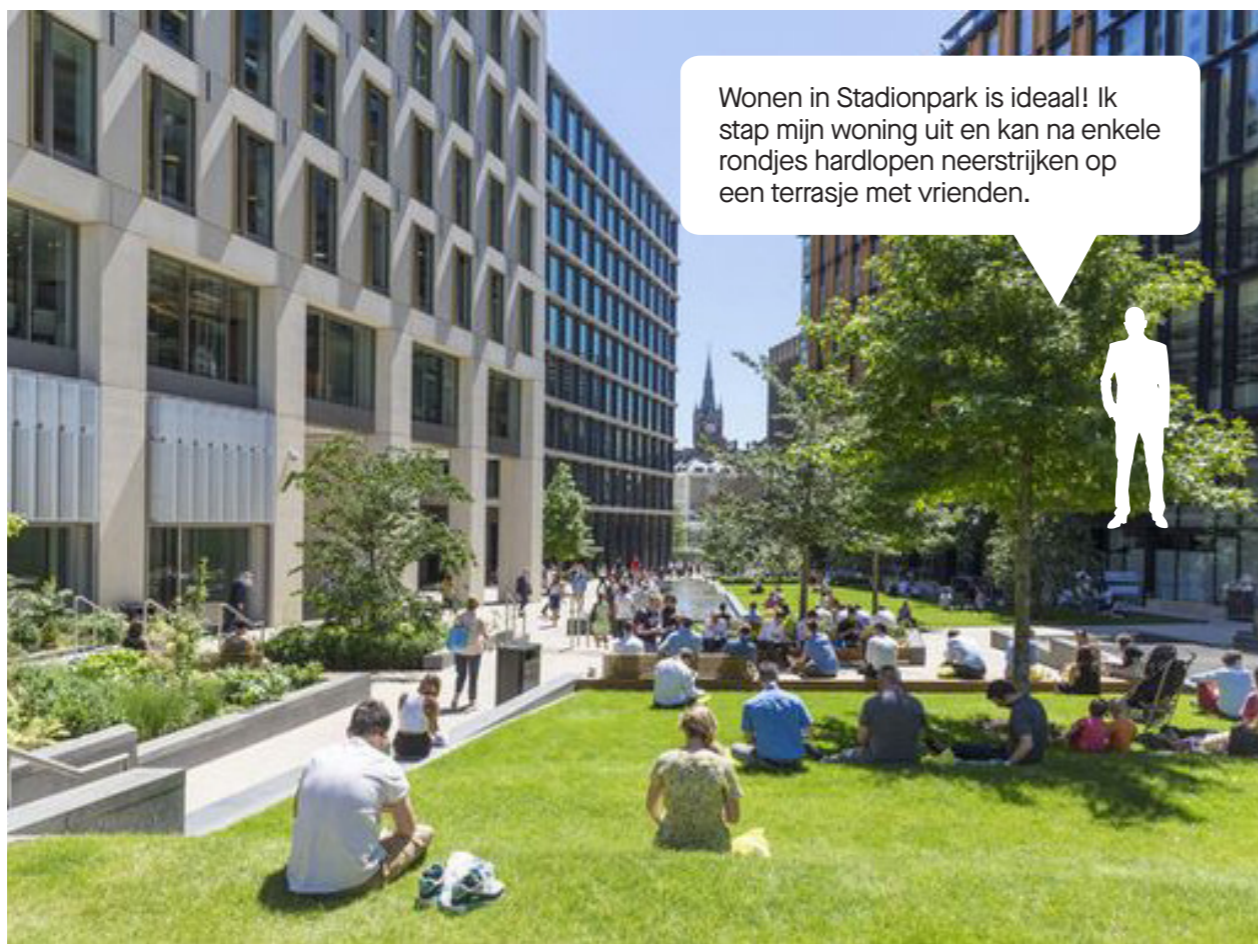
recreatie. Door de toegankelijkheid en inrichting van het gebied te verbeteren kunnen hier meer mensen vertoeven. Het rustige karakter blijft hierbij voorop staan: wandelen, verblijven in het groen, en individueel of in kleine groepjes sporten.

Stadionpark Galgenwaard: waar stad en landschap geleidelijk in elkaar over gaan

De belofte voor Galgenwaard is één parklandschap met sferen die aansluiten op de omgeving en accenten die passen bij de oriëntatie naar de stads- of landschapszijde.

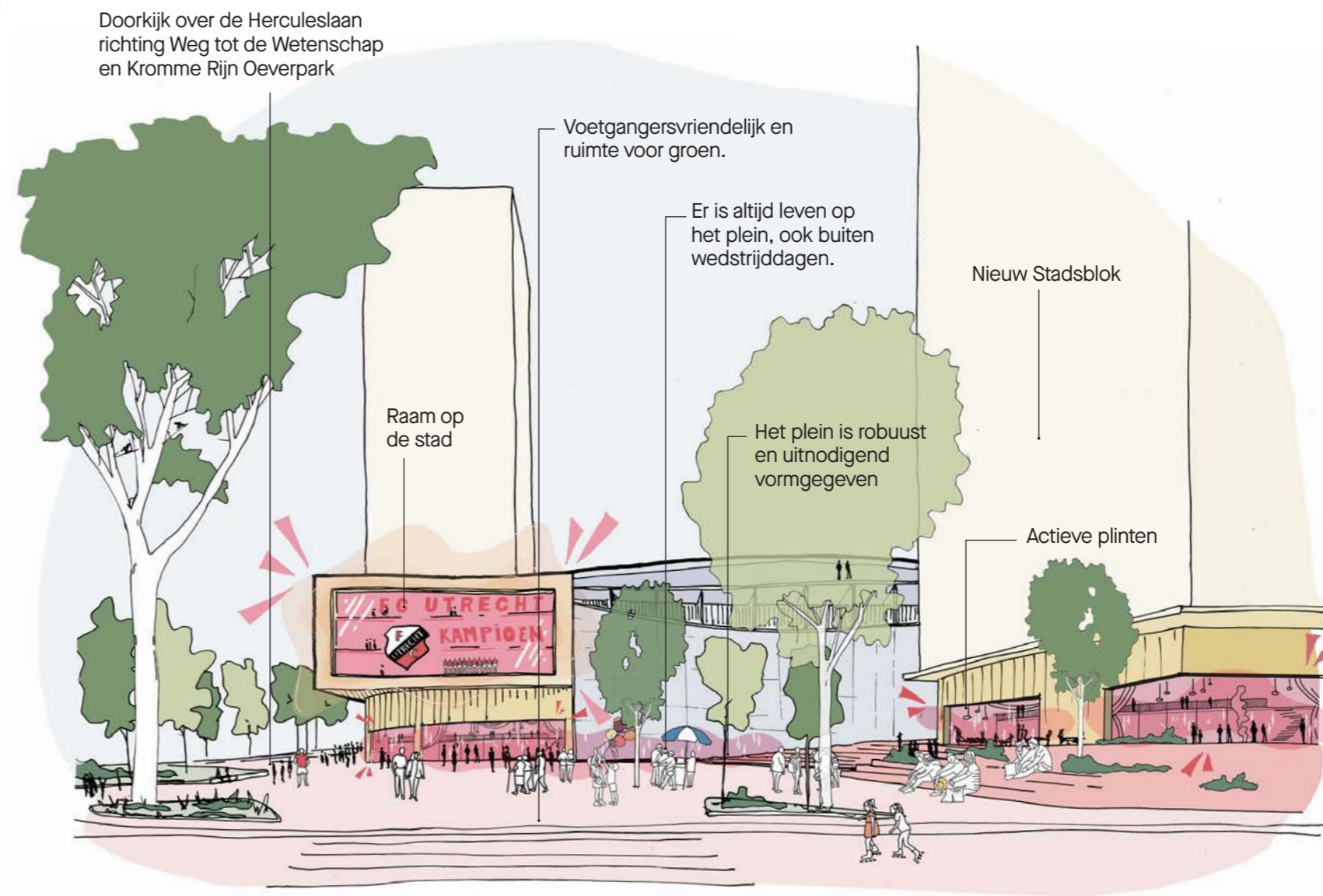
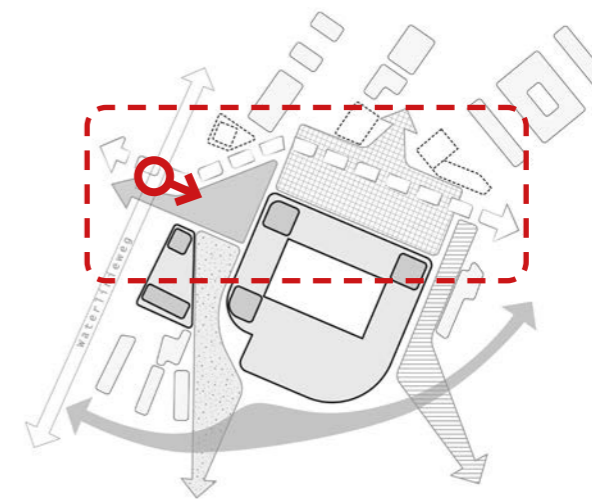
Stedelijke zijde van Stadionpark Galgenwaard

De huidige situatie

Het visitekaartje van Galgenwaard

Een entreeplein verwelkomt iedereen die van onder de Waterlinieweg het Stadionpark betreedt. Bezoekers worden over een ruim vormgegeven boulevard naar het plein geleid. Het plein wordt gekenmerkt door stedelijke accenten in zowel programma als inrichting. Het is robuust en uitnodigend vormgegeven en geschikt om supporters op te vangen en passende evenementen te organiseren. Er is ruimte voor bomen en ander groen. Ook buiten wedstrijddagen zorgen de actieve plinten, zitranden en wellicht een groot kunst- of waterelement voor een levendige omgeving. Een plek waar iedere Utrechter en bezoeker zich thuis voelt!

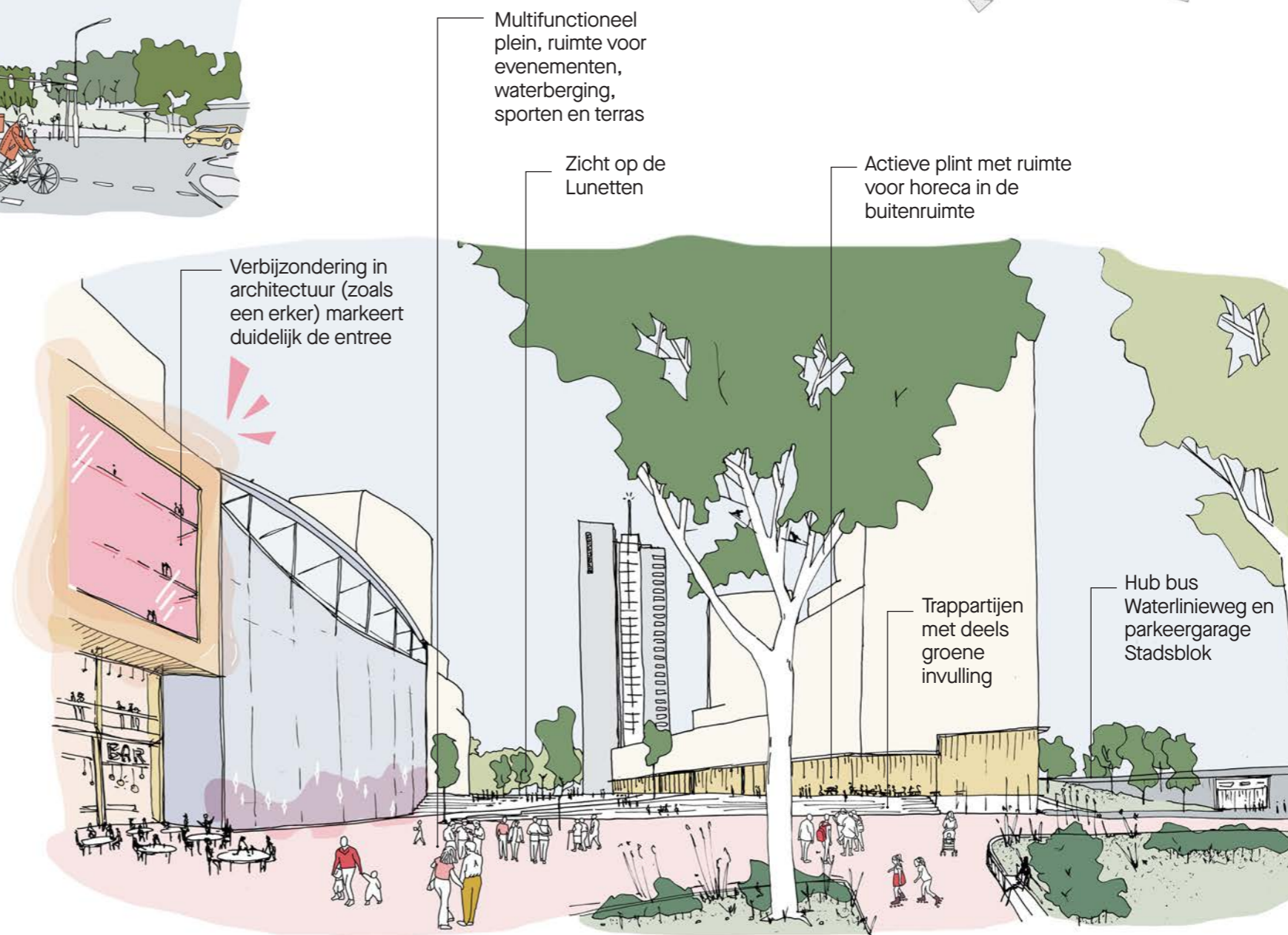
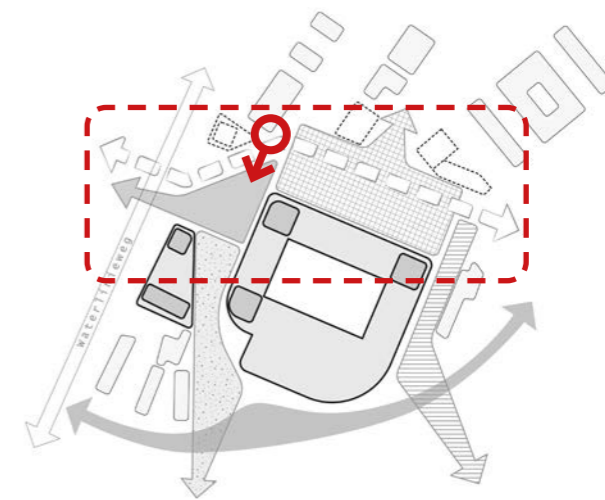
Een impressie van de nieuwe entree van Stadionpark Galgenwaard vanaf de onderdoorgang van de Waterlinieweg

De huidige situatie

Een bruisende boulevard

Het nieuwe stadion en Stadsblok bieden meer ruimte voor sport, gezondheid, wonen, werken, verblijven en ontmoeten. Door efficiënt ruimtegebruik en actieve plinten ontstaat tussen deze twee bebouwingsclusters een hoogwaardige en uitnodigende openbare ruimte met een bruisende boulevard, waar rust en groenaccenten toenemen richting Kromme Rijn en de sfeer richting Herculeslaan bruisender wordt. Het beste van beide werelden!

Multifunctioneel plein, ruimte voor evenementen, waterberging, sporten en terras

Zicht op de Lunetten

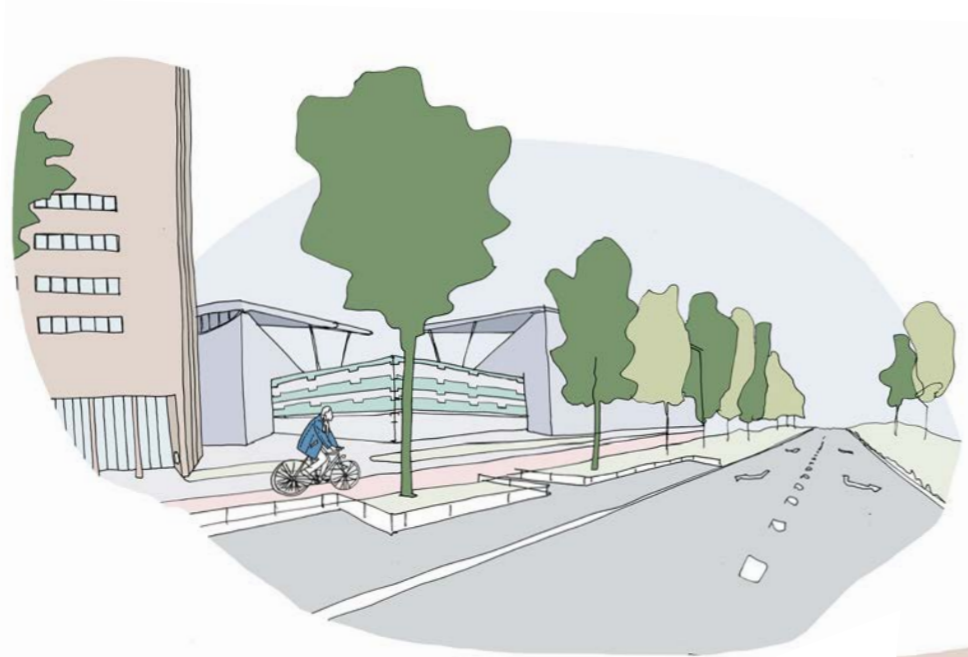
Actieve plint met ruimte voor horeca in de buitenruimte

Verbijzondering in architectuur (zoals een erker) markeert duidelijk de entree

Trappartijen met deels groene invulling

Hub bus Waterlinieweg en parkeergarage Stadsblok

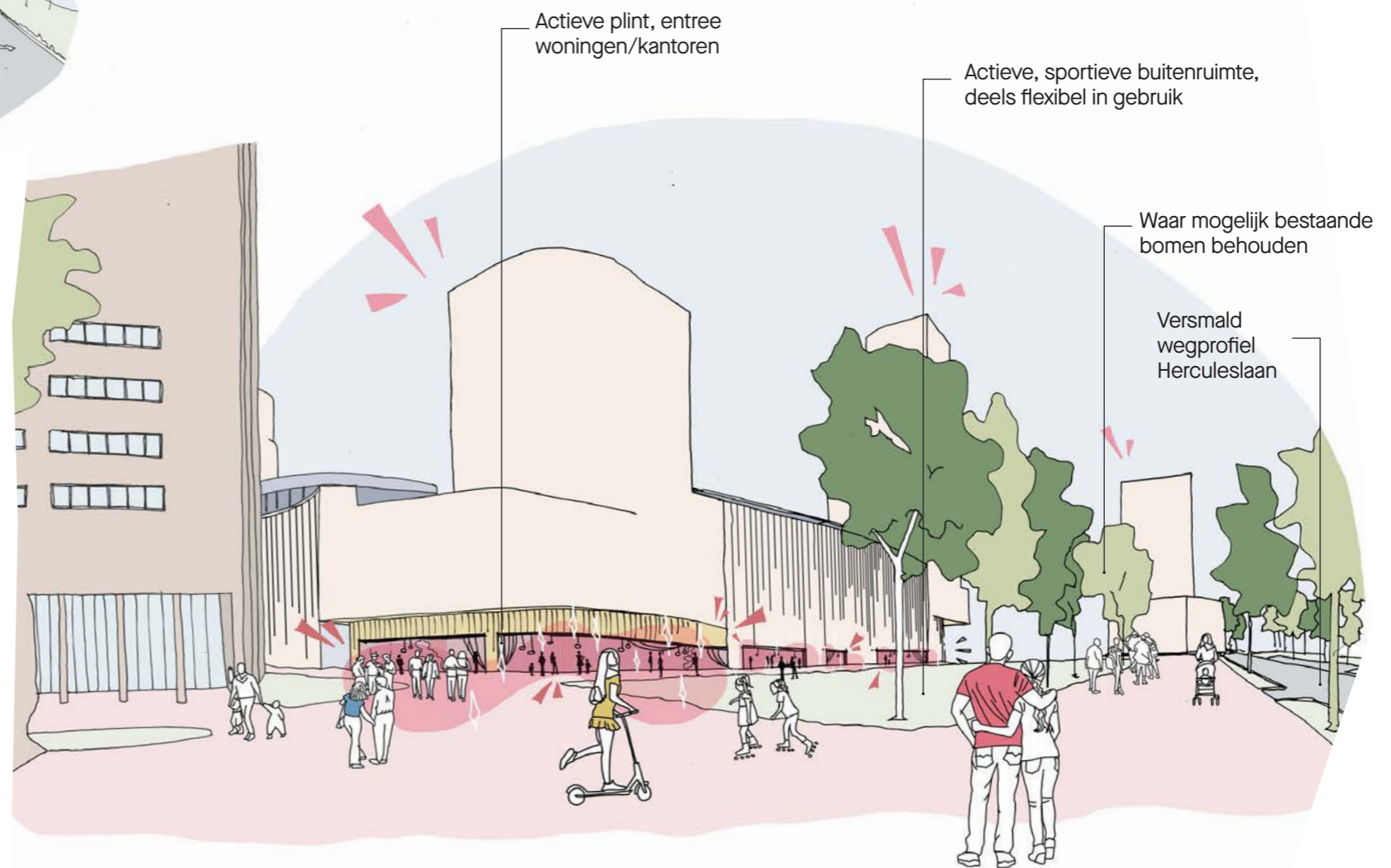
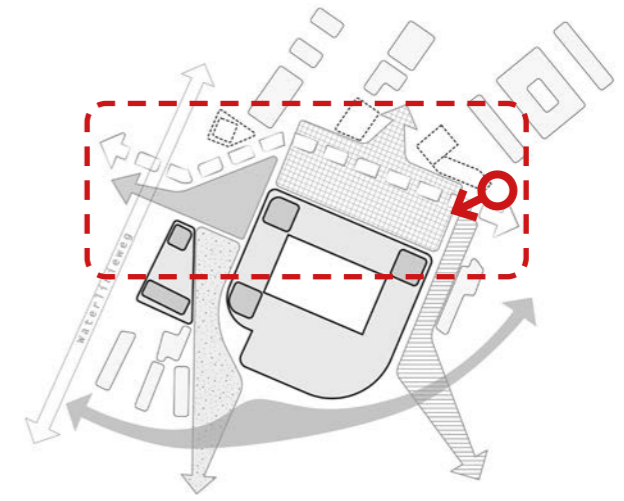
Een impressie van het nieuwe entreeplein en de boulevard vanaf de Herculeslaan

De huidige situatie

Activiteiten en evenementen in het groen

In de ruimte tussen het stadion en de Kromhout Kazerne, waar voorheen de auto en verharding domineerden, heerst een overwegend groen karakter met een parkachtige uitstraling. Dit wordt mogelijk gemaakt door het afwaarderen van de Herculeslaan en zoveel mogelijk behoud van de bomen. Het park aan de Herculeslaan is flexibel te gebruiken voor evenementen en laagdrempelige activiteiten, zoals sporten in de buitenruimte. De verbinding tussen de stad en het Utrecht Science Park wordt versterkt door betekenis te geven aan deze ruimte. Ook de toekomstige ontwikkelingsmogelijkheden bij Koningsweg-Lunetten en de Kromhout Karzerne kunnen hier aan bijdragen.

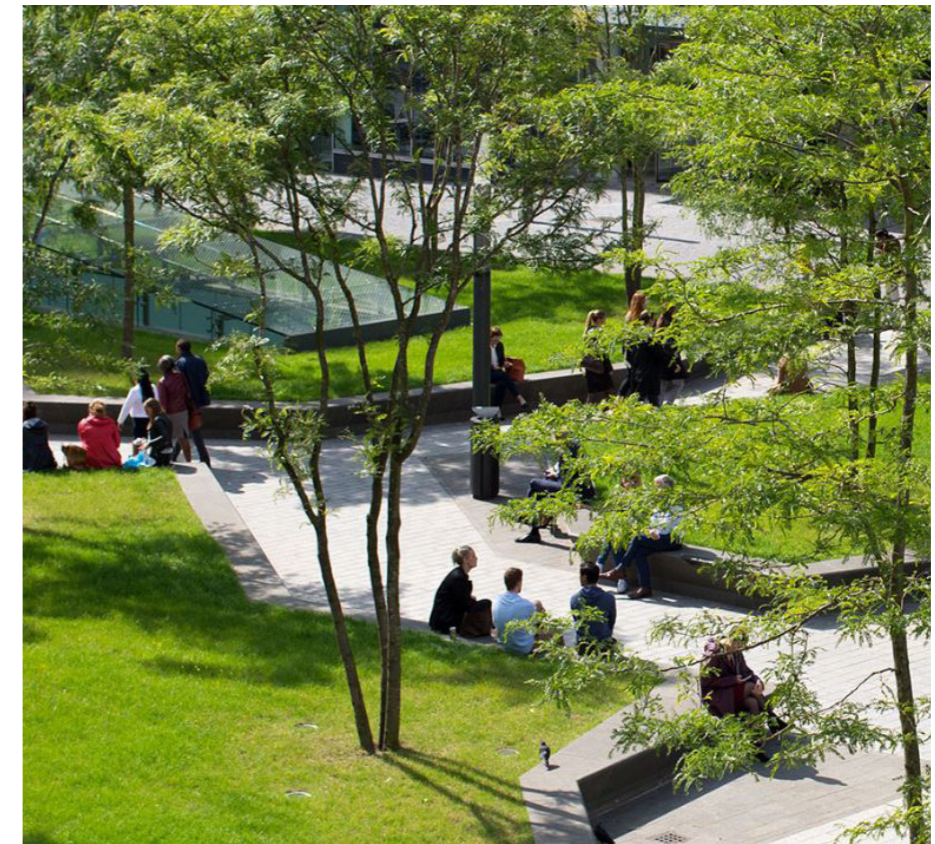
Actieve plint, entree
woningen/kantoren

Actieve, sportieve buitenruimte,
deels flexibel in gebruik

Waar mogelijk bestaande
bomen behouden

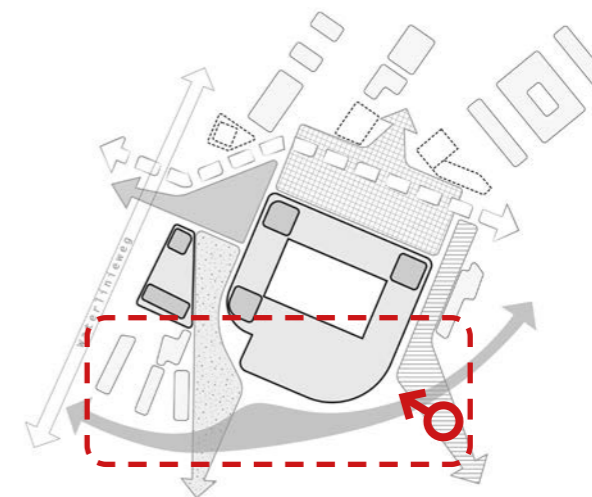
Versmald
wegprofiel
Herculeslaan

Een impressie van de stedelijke zijde van Stadionpark Galgenwaard vanaf de kruising van de Herculeslaan, Weg tot de Wetenschap en Laan van Maarschalkerweerd

Aan de stedelijke zijde ontstaat een parkachtige inrichting met stedelijke accenten rondom stadion en Stadsblok

Landschappelijke zijde van Stadionpark Galgenwaard

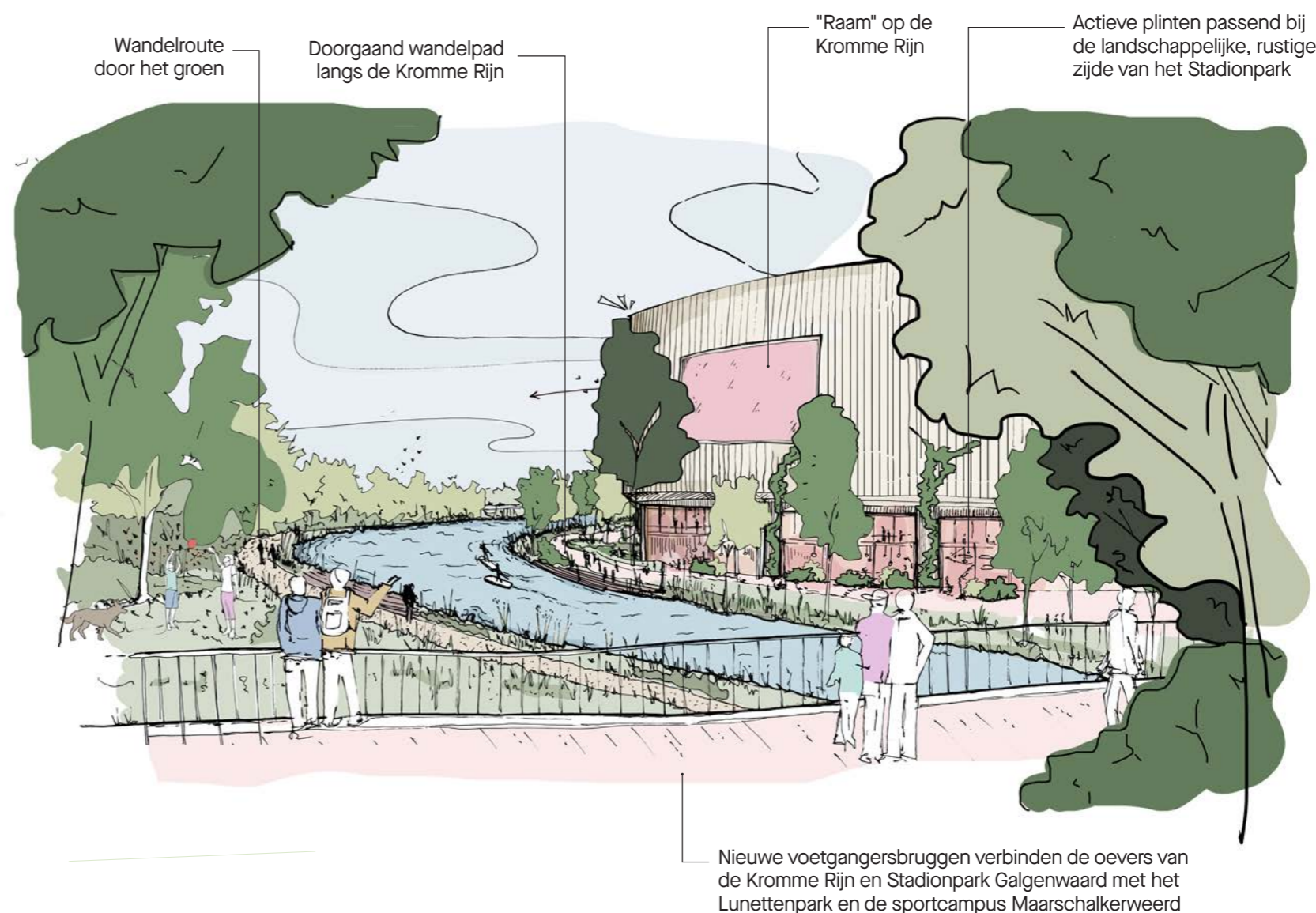

Natuur als identiteitsdrager

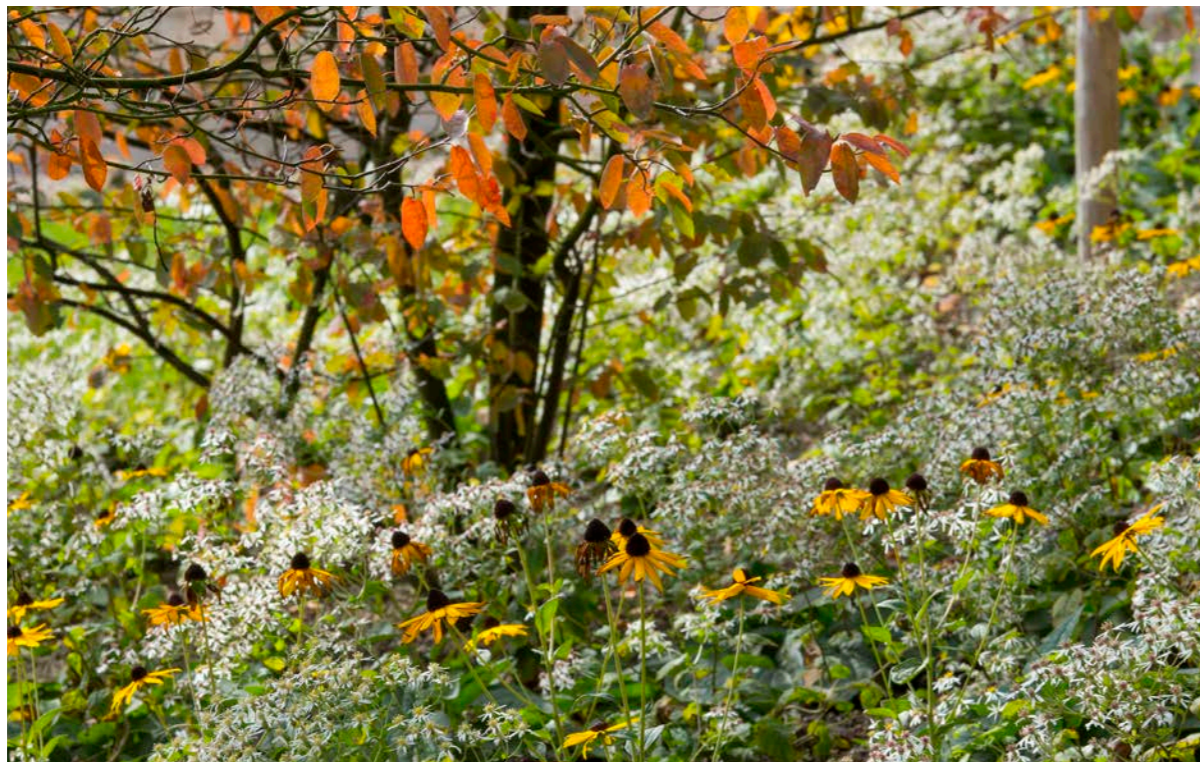
De sfeer van de Kromme Rijn wordt voortgezet in de landschappelijke zijde van Stadionpark. De uitstraling is natuurlijk, met deels verharde paden, natuurlijke oevers en gelaagdheid en diversiteit in groen. Waar mogelijk komen meanderende oevers. Dit draagt bij aan het vergroten van de natuurwaarde en klimaatadaptie.

Vergroenen en verbinden

Deze zijde biedt informele zitplekken om in alle rust te genieten van de natuur. De inrichting is zo natuurlijk mogelijk met een hoge biodiversiteit. De verbinding met de omgeving wordt versterkt via de onderdoorgangen onder de Waterlinieweg en de Laan van Maarschalkerweerd en door de twee nieuwe voetgangersbruggen over de Kromme Rijn. In de zone tussen de Conclusiontoren en het stadion aan de westzijde en de Apollotoren en het stadion aan de oostzijde gaat de landschappelijke zijde van het Stadionpark geleidelijk over in de stedelijke zijde.

Impressie van het landschap aan de Kromme Rijn vanaf één van de nieuwe voetgangersbruggen

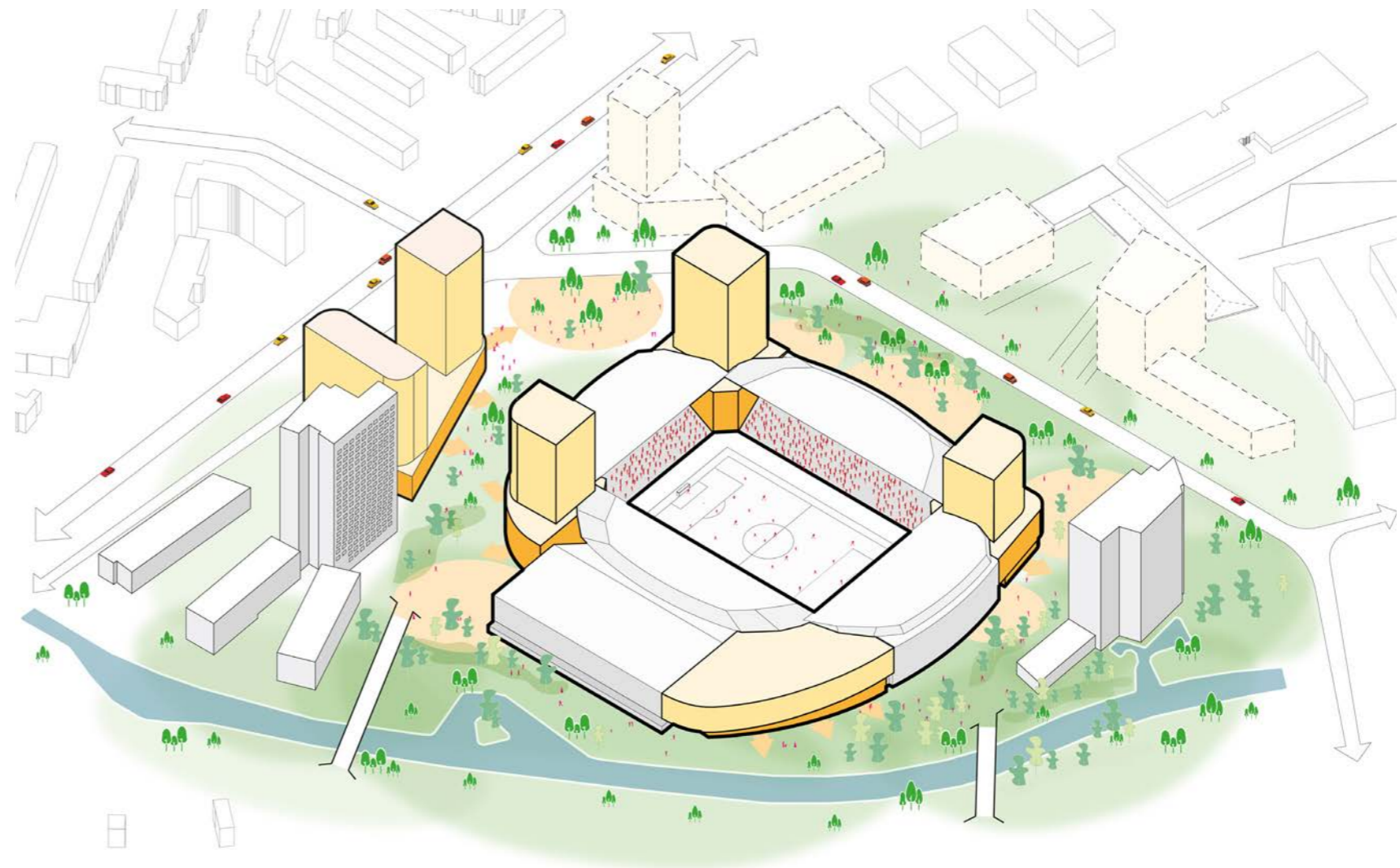
Aan de landschappelijke zijde staat natuur, rust en recreatie centraal

2.2 Stedenbouw

Nieuwe bebouwing voor een levendige en betekenisvolle plek

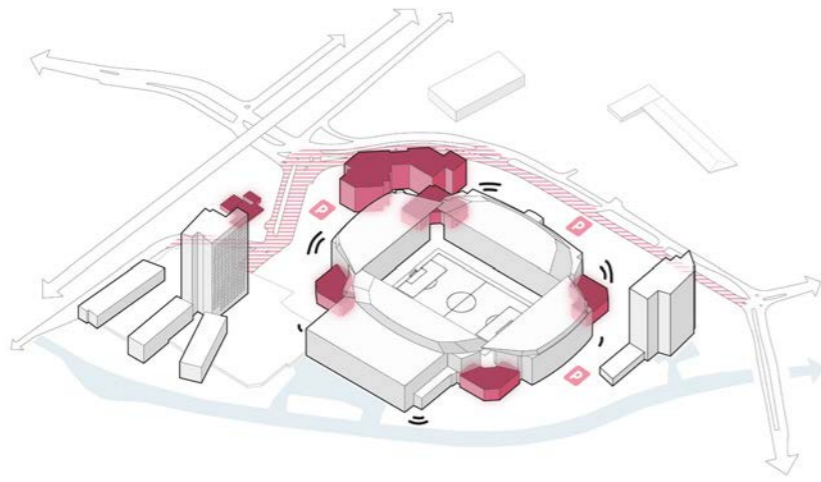
Door het toevoegen van gebouwd programma wordt Stadionpark Galgenwaard een levendige plek waar het prettig wonen, werken, leren, ontmoeten en sporten is. Het stadion staat straks midden in het Stadionpark en wordt door deze bijzondere situering in het groen een icoon voor de stad. Uitgangspunt daarbij is dat de nieuwbouw aansluit bij de omgeving. De hogere bouwvolumes aan de noord- en westkant sluiten aan op het stedelijke karakter aan deze zijden, terwijl de lagere volumes aan de zuidoostelijke zijde aansluiten op het landschappelijke karakter van de Kromme Rijn en Maarschalkerweerd.

De bestaande hoeken van het stadion en de Herculestoren worden gesloopt en vervangen door nieuwbouw. In de westelijke hoek van het stadion ligt de kans om de vindbaarheid, zichtbaarheid en uitstraling van de entree van het Sportcentrum Galgenwaard drastisch te verbeteren. Het Stadsblok sluit aan op de bestaande bebouwing van Conclusiontoren en de stedelijke structuren van Utrecht Oost. De Kromhout Kazerne kan in de toekomst nieuwe bebouwing krijgen die aansluit op de campusstructuur van dit gebied en sfeer van het Stadionpark. Hiermee wordt Stadionpark Galgenwaard dé vergroende, verbindende en bijzondere plek die stad en landschap met elkaar verweeft. Één van de nieuwe stedelijke knooppunten van Utrecht ligt hier prachtig aan het landschap.

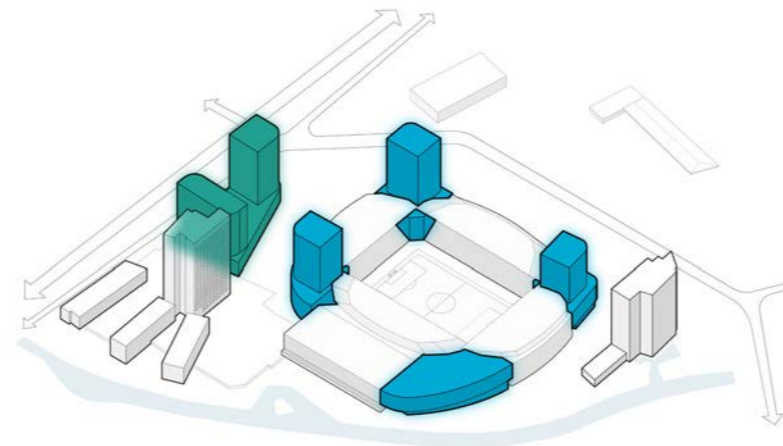
Stadionpark Galgenwaard als de vergroende, verbindende en bijzondere plek die stad en landschap met elkaar verweeft

Stadionpark Galgenwaard: stappenplan

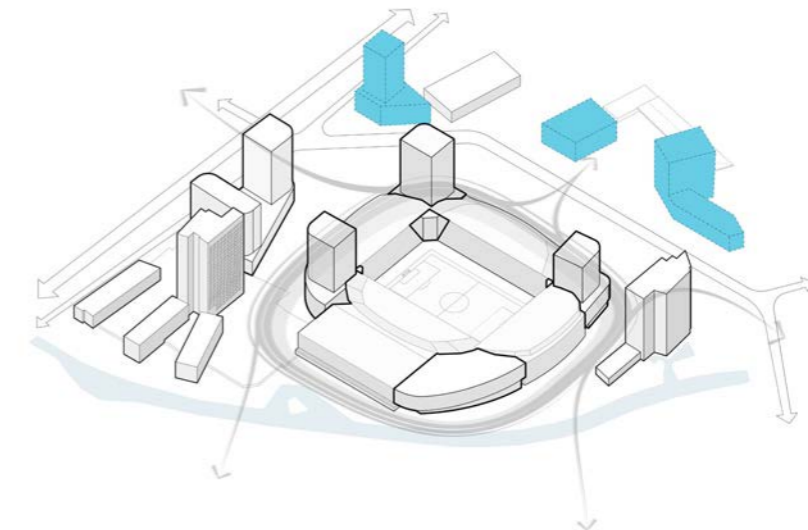
Wat wordt er behouden en gesloopt?

- De Conclusiontoren (en lagere bebouwing rondom), Apollotoren, tribunes van het stadion en Sportcentrum Galgenwaard worden behouden;
- Het tankstation verdwijnt, infrastructuur wordt aangepast en de Herculestoren worden gesloopt (roze);
- De hoekkantoren van het stadion worden gesloopt (roze).

Waar en hoe wordt er nieuwbouw toegevoegd?

- Naast de Conclusiontoren wordt nieuwe bebouwing toegevoegd om zo een samenhangend Stadsblok (aan de Waterlinieweg) te maken (groen);
- In de hoeken van het stadion wordt bebouwing toegevoegd om een heldere en eenduidige uitstraling te krijgen (blauw);
- Om een heldere en eenduidige uitstraling te bewaken voor het hele gebied kan (indien nodig) een beeldkwaliteitsplan worden opgesteld en een supervisor worden aangesteld.

Wat is er in de toekomst nog mogelijk?

- In de toekomst kan er ook aan de noordzijde van de Herculeslaan bebouwing worden toegevoegd op het terrein van de Kromhout Kazerne (lichtblauw);
- De toekomstige ontwikkelingsmogelijkheden vergen in de vervolgfase nader onderzoek in samenwerking met de Kromhout Kazerne. Dit maakt geen onderdeel uit van deze gebiedsontwikkeling.

Iconisch stadion in het groen

Stadion Galgenwaard wordt hét multifunctionele centrum aan de Kromme Rijn, waar ruimte is om te wonen, werken, sporten, leren en recreëren. Het Sportcentrum Galgenwaard en de tribunes blijven behouden en de hoeken worden vernieuwd. De entree van het Sportcentrum Galgenwaard wordt duidelijker zichtbaar. Bestaand en nieuw vormen straks samen een bijzonder gebouw in de stad.

Icoon voor de stad

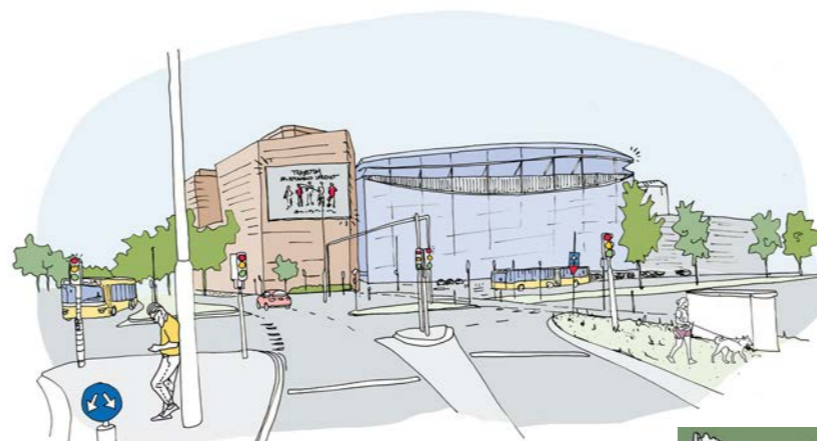
Naar de stad toont het stadion zich als een iconisch gebouw met hoogteaccenten in de hoeken. De hoogteaccenten vormen herkenningspunten op alle schaalniveaus (veraf en dichtbij) en markeren een bestemmingspunt op belangrijke assen en een aantrekkelijke entree vanuit de stad.

In het groen

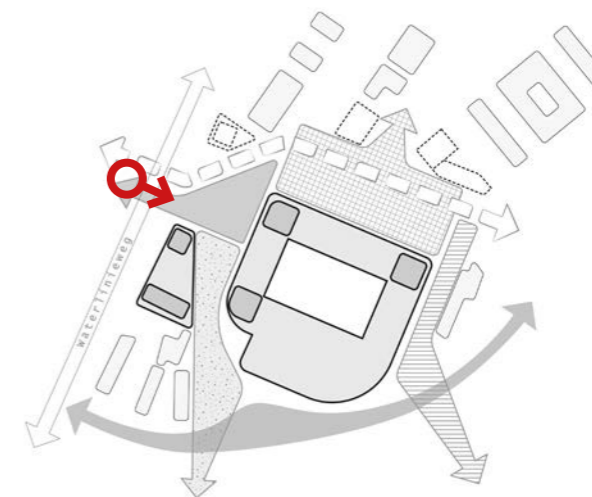
Richting de Kromme Rijn wordt de overgang van het stadion verzacht door zorgvuldig ontworpen nieuwe bebouwing. De te vernieuwen hoek aan de Kromme Rijn wordt een aantrekkelijke groene zijde, waar mens en dier zich thuis voelen bij het stadion. De bebouwing blijft daar lager.

Eenheid van oud en nieuw

De bestaande tribunes en bebouwing, en de nieuw toe te voegen bebouwing vormen samen een geheel. Dit geldt ook voor de gevel rondom met goede

De huidige situatie

entrees voor alle functies in het stadion, Sportcentrum Galgenwaard en de nieuw te creëren hoeken. Dit is mogelijk door de nieuwe delen aan te laten sluiten op de bestaande gevel of een nieuwe gevel te realiseren.

Een impressie van het entreeplein en het vernieuwde stadion

Bruisend Stadsblok

Het Stadsblok vormt de overgang van de woonbuurten aan de westzijde van de Waterlinieweg naar het landschap bij de Kromme Rijn. Nieuwe bebouwing en een divers programma van wonen, werken en voorzieningen zorgen voor het verlevendigen van het gebied en een prettige woonomgeving.

Eenheid van oud en nieuw

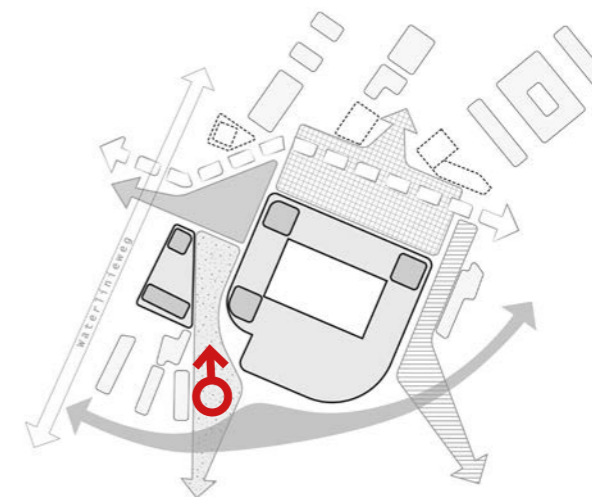
De bestaande bebouwing van de Conclusiontoren en nieuw toe te voegen bebouwing vormen samen één geheel. De vormgeving van de nieuwbouw dient aan te sluiten bij de bestaande bebouwing.

Actieve plint en herkenbare entrees

De tweelaagse plint van de Conclusiontoren wordt voortgezet en heeft een actief naar buiten gericht programma. De bestaande parkeergarage wordt mogelijk uitgebreid. In het Stadionpark wordt de parkeergarage als vanzelfsprekend opgenomen in het ontwerp van de buitenruimte door hoogteverschillen. Het Stadsblok sluit met een levendige plint aan op het verspringend maaiveld. De entrees liggen aan de zijde van het stadion.

De huidige situatie

Een impressie van de transformatie van het Stadsblok en het nieuwe Stadionpark Galgenwaard

Gelaagde hoogteopbouw

De stedenbouwkundige opzet volgt de overgang van stad naar landschap. Met hogere bebouwing die zichtbaar is vanuit de stad en lagere bebouwing aan de landschapszijde. Voor de hoogbouwaccenten geldt dat deze in verhouding moet staan tot de bestaande hoogbouw in het gebied. De hoogste bebouwing (maximaal 80 meter) kan gerealiseerd worden aan de noordwesthoek van het stadion. De overige hoogbouwaccenten zijn lager en verhouden zich ook tot de bestaande bebouwing en de Nieuwe Hollandse Waterlinie. De zuidoosthoek van het stadion aan de Kromme Rijn biedt geen ruimte voor hoogbouw. Het geheel vormt een gevarieerd ensemble, een stedelijk podium aan de Kromme Rijn met drie lagen: plint, podium en accenten.

Plint

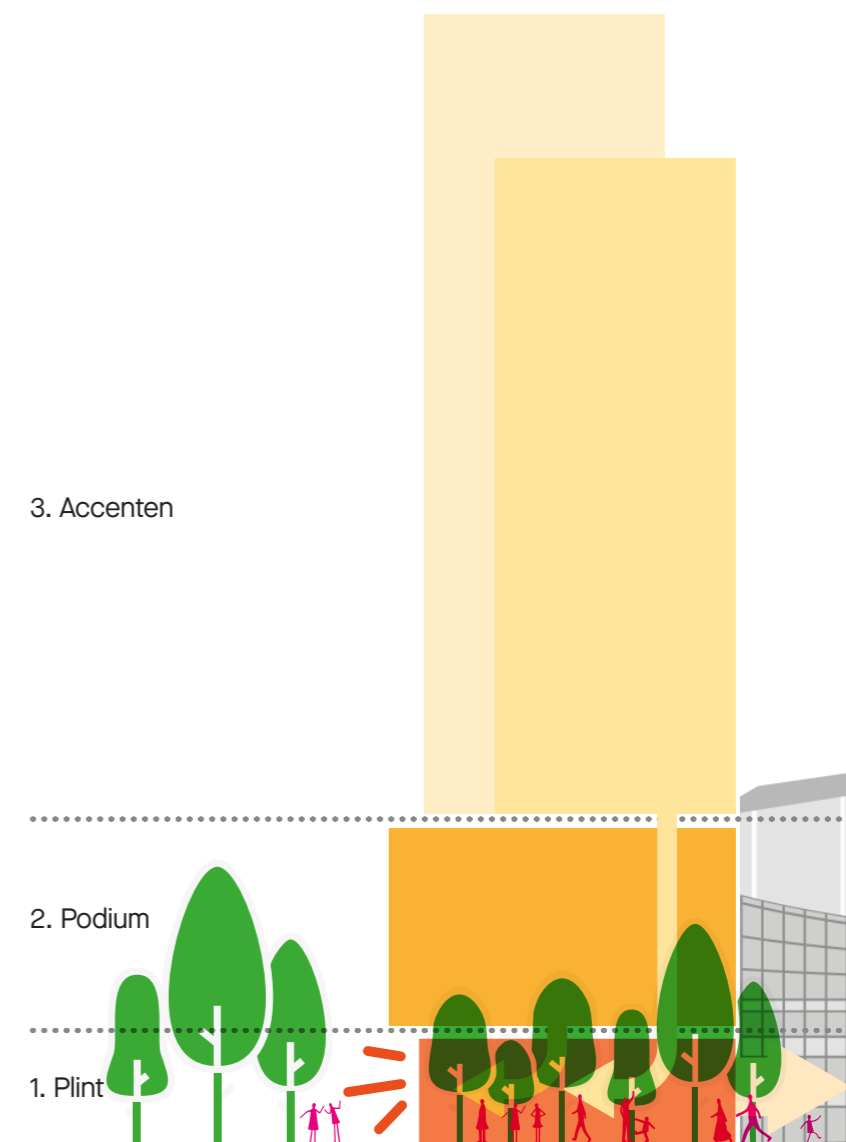
De plint vertegenwoordigt de onderste laag van de bebouwing en bevindt zich direct op maaiveldniveau. Het hoofddoel van de plint is om een levendige begane grond te creëren die mensen vanuit de parkachtige omgeving uitnodigt. Hier komt veel samen: commerciële of openbare en maatschappelijke functies, maar ook logistieke zaken, zoals noodtrappen, bevoorrading, fietsenstallingen en afval. Een goede plint zorgt voor sociale veiligheid, een goed windklimaat, levendigheid en voorkomt verrommeling van de openbare ruimte.

Podium

Bovenop de plint komt het podium dat zich goed verhoudt tot de omliggende bebouwing. Het podium fungeert als overgangszone die de schaalverschillen tussen de begane grond en de hoogbouw verzacht. Het resultaat is een harmonieus ensemble van twee bebouwingsblokken met een eigen identiteit (het Stadsblok en het stadion). De bestaande basishoogte van het stadion (40 meter) vormt de maximale hoogte voor het podium. In alle vier de hoeken van het stadion is ruimte om bebouwing toe te voegen.

Accenten

De bestaande bebouwing kent met de Apollotoren en de Conclusiontoren de hoogste bebouwing in het gebied. Deze bebouwing maakt Galgenwaard van verre zichtbaar, maar heeft weinig samenhang. Door het toevoegen van hoogbouwaccenten wordt niet alleen meer samenhang gecreëerd maar ook buitenruimte vrijgespeeld en geactiveerd. Deze strategie is essentieel voor de ontwikkeling van een hoogwaardige publieke ruimte rond het stadion en Sportcentrum Galgenwaard. De hoogbouwaccenten worden toegevoegd op strategische plekken, zodat het stadion als geheel beter herkenbaar en vanuit de omliggende straten beter zichtbaar is.

Schema van gelaagdheid: plint, podium en accenten

Een gelaagd ontwerpprincipe draagt bij aan een harmonieuze integratie van nieuwe bebouwing met het bestaande stadion en de omgeving, bevordert een actieve binnen-buiten relatie en versterkt de visuele en de programmatische diversiteit.

2.3 Programma

Voortbouwen op diversiteit in gebruik

In de huidige situatie is Galgenwaard een gebied met veel verschillende gebruikers met de daarbij passende functies zoals sporten, werken, onderwijs, voorzieningen en wonen. Toch is er stedenbouwkundig en programmatisch weinig samenhang en voelt het niet als een echte buurt of één (nieuw) stedelijk knooppunt. In de toekomst wordt het een levendige en bruisende buurt voor verschillende doelgroepen met ruimte voor groei van een divers programma, dat zoveel mogelijk aansluit op de sferen van Stadionpark Galgenwaard: rustiger aan de landschappelijke zijde, en met meer dynamiek en reuring aan de stedelijke zijde.

Sport, bewegen en vitaliteit

Sporten en bewegen zijn belangrijke functies van Stadionpark Galgenwaard. Naast het stadion blijven het Sportcentrum Galgenwaard en verschillende sportscholen behouden. Deze functies kunnen slimmer worden gebruikt, onder andere door elkaars faciliteiten beter te benutten en het sportprogramma uit te breiden. Het stadion heeft nu capaciteit voor bijna 24.000 bezoekers. Met de groei van de stad ontstaat er op termijn mogelijk ook behoefte om het stadion mee te laten groeien. Dit vereist nadere studie naar de samenhang met de nieuwe bouwvolumes in de vervolgfase van de gebiedsontwikkeling. Naast voetbal kan het stadion ook gebruikt worden voor andere sporten. Hier zullen de voorzieningen op aan moeten sluiten.

Wonen

Er is ruimte voor het toevoegen van circa 600 tot 1000 woningen met diverse woningtypes. Doelgroepen die zich hier thuis zullen voelen zijn studenten, starters en senioren. De relatie met andere voorzieningen in Stadionpark Galgenwaard zorgen voor een aantrekkelijk woongebied, zoals zorgvoorzieningen, een gezamenlijke gym of (publieke) ontmoetingsruimtes. Hiermee wordt vormgegeven aan het principe van de tien-minuten stad, waarbij voorzieningen altijd dichtbij de woning

“ **Stadionpark Galgenwaard: waar sport, gezondheid, wonen, werken, verblijven en ontmoeten samenkomen!**

zijn. Volgens het intentiedocument geldt de volgende verhouding voor woningen: 35% sociale huur, 25% midden categorie (huur of koop) en de rest voor de vrije sector (huur of koop). Meer woonprogramma komt de sociale veiligheid ten goede, omdat er altijd mensen in en rond het Stadionpark zullen zijn.

Hotel

Bijzondere concepthotels of een doelgroepenhotel behoren tot de programmatische mogelijkheden voor Galgenwaard. Hierbij dient het hotel een duidelijke meerwaarde te hebben voor de gebiedsontwikkeling. Een sporthotel, expliciet gericht op sporters, zou zo'n bijzonder concepthotel kunnen zijn.

Werken en commerciële voorzieningen

De ambitie is om meer ruimte te bieden voor werken, hierbij wordt gedacht aan het toevoegen van circa 25% van het bestaande programma. Het streven is om de gevarieerdheid aan functies/huurders in het gebied te behouden. Het heeft meerwaarde als de werkgelegenheid aansluit bij de andere functies in het gebied en de ruimere omgeving zoals het Rubenskwartier, Maarschalkerweerd, de Kromhout Kazerne en het USP. In Galgenwaard ligt de focus op sport, bewegen en vitaliteit. Start-ups, innovatieve

ondernemers en bedrijven die hierin zijn gespecialiseerd zullen zich in het bijzonder thuis voelen.

De bestaande detailhandel wordt in principe niet verder uitgebreid. Wel is er ruimte voor commerciële voorzieningen en horeca. Er wordt gestreefd naar het versterken van de 'gezonde identiteit' van het gebied, denk aan kantoren van sportgerelateerde bedrijven of bonden en bedrijven op het gebied van sport, bewegen en vitaliteit.

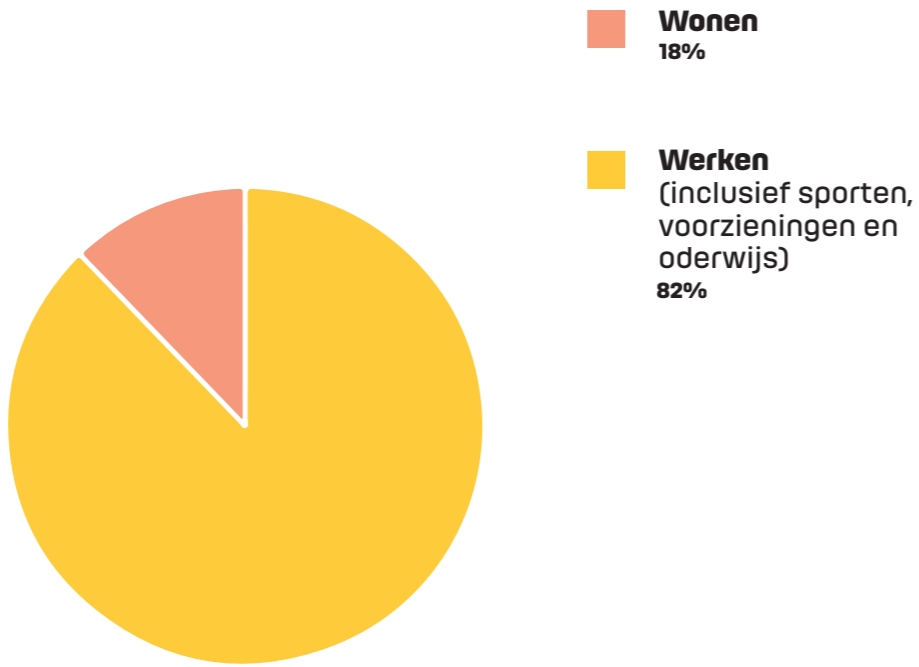
Maatschappelijke voorzieningen

Het stadiongebied heeft een belangrijke maatschappelijke functie. Het Sportcentrum Galgenwaard is een van de grootste binnensporthallen van Nederland waar zowel top- als breedtesport wordt gefaciliteerd. Daarnaast is er ruimte voor het ROC en kennisinstututen zoals het Mulier Instituut. Deze functies blijven behouden en worden versterkt, zodat dit de plek blijft voor (top)sport, talentontwikkeling en vitaliteit. Door het toevoegen van meer woningen in het gebied, is het daarnaast van belang dat de maatschappelijke voorzieningen meegroeien. Denk hierbij aan buurtvoorzieningen zoals ontmoetingsruimten en creatieve werkruimten, huisartsen en kinderopvang.

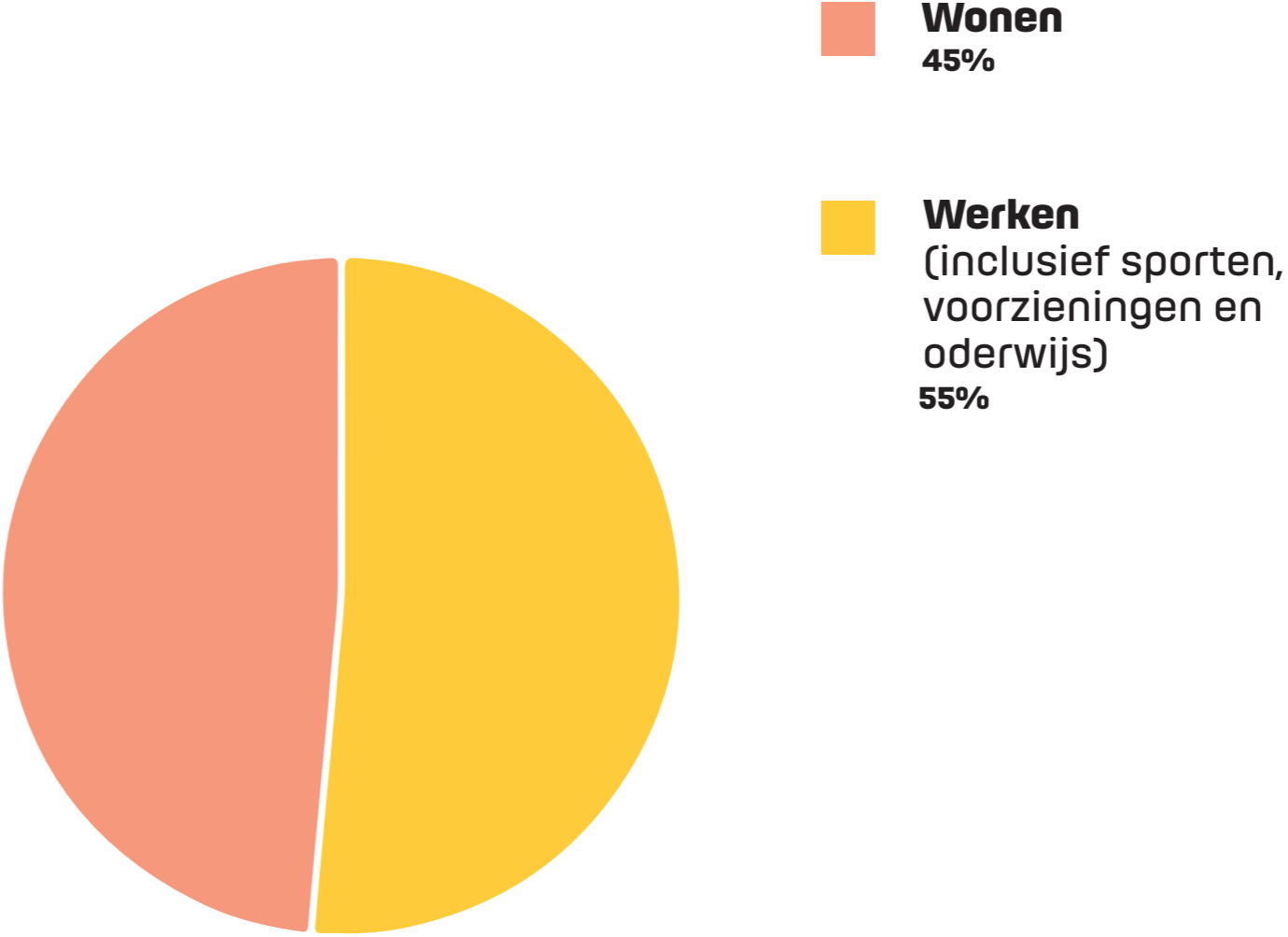

Een impressie van de verandering in het programma (bebouwing)

Bestaand programma bebouwing

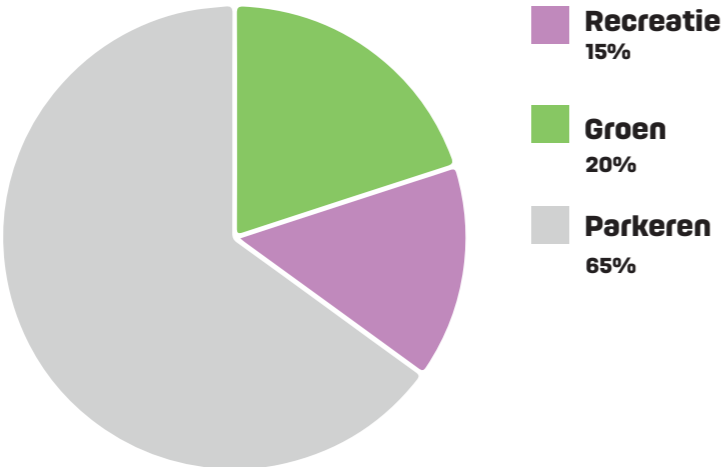
Nieuw programma bebouwing

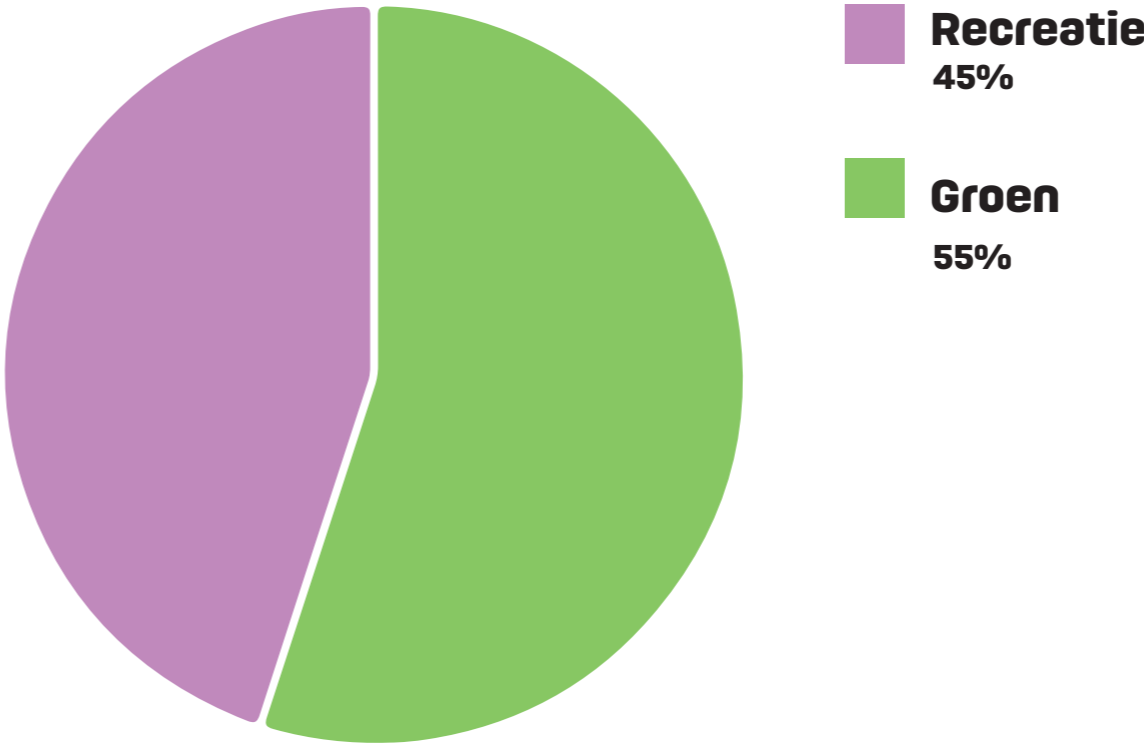
Stadionpark Galgenwaard met een gemengd programma voor levendigheid en sociale veiligheid. De percentages geven het aandeel weer van het totale bebouwde programma inclusief nieuwbouw

Een impressie van de verandering in het programma (buitenruimte)

Bestaand programma buitenruimte

Nieuw programma buitenruimte

Stadionpark Galgenwaard met groen en recreatie als basis

2.4 Mobiliteit

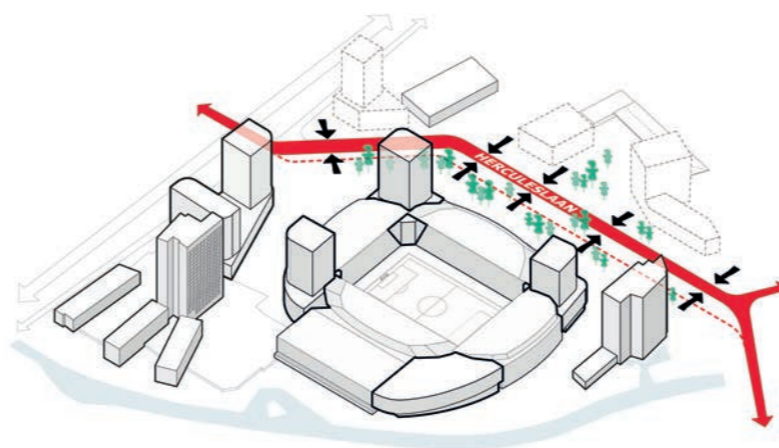
Prioriteit voor langzaam verkeer

Om de groeiende stad ook voor toekomstige generaties gezond en bereikbaar te houden is er een mobiliteitstransitie nodig. De gemeente wil de groei van autoverkeer remmen door alternatieve en schone manieren van vervoer aan te bieden die minder ruimte innemen: lopen, fietsen, openbaar vervoer en deelvervoer. We maken de openbare ruimte aantrekkelijker door minder plaats te bieden aan geparkeerde en rijdende auto's. Zo krijgen we meer ruimte voor groen, verblijven en spelen. De auto minder gebruiken zorgt bovendien voor een gezonde toekomst: voor schonere lucht, minder geluidsoverlast en hogere verkeersveiligheid (zie Mobiliteitsplan 2040 van gemeente Utrecht).

Om dit in Galgenwaard te realiseren, in lijn met de ambities van verbinden, vergroenen en verbijzonderen, wordt Stadionpark Galgenwaard een plek waar lopen, fietsen, deelmobiliteit, ov-gebruik prioriteit krijgen en het gebruik van de auto wordt beperkt. Die potentie heeft het gebied ook: de locatie ligt gunstig ten opzichte van grote werklocaties en het stadscentrum, er komt een nieuwe fietsverbinding met Lunetten/Nieuwegein en het gebied ligt vlakbij een halte van tramlijn 22.

Voetgangers

De ambitie voor Stadionpark Galgenwaard is een groene, aantrekkelijke openbare ruimte, waar de voetganger centraal staat. Dit betekent dat de voetganger overal de hoofdgebruiker is, gevolgd door fietsers. Andere modaliteiten zijn hieraan ondergeschikt. Om het Stadionpark Galgenwaard met haar omgeving te verbinden, verbeteren we bestaande routes richting het stadscentrum en richting de tramhalte. De onderdoorgangen van de Waterlinieweg worden prettiger en kruisingen zijn voorzien van veilige oversteekplaatsen. Voor een goede directe verbinding met de sportcampus Maarschalkerweerd en het Lunettenpark komen er twee voetgangersbruggen

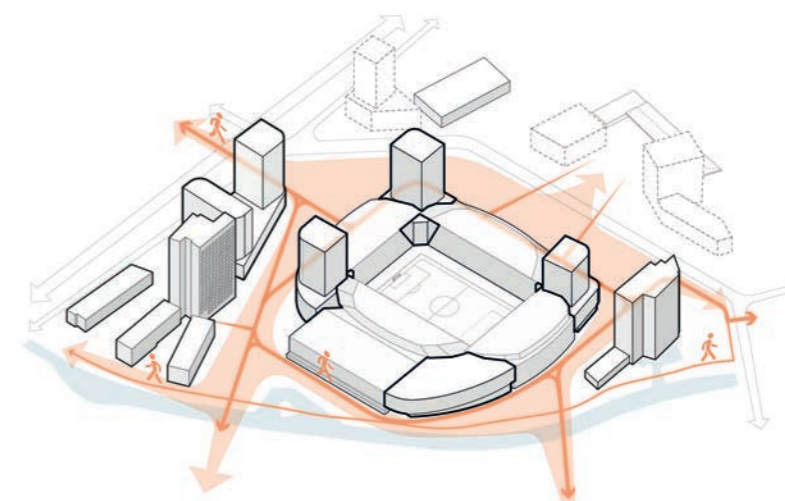

Verminderen (doorgaand) autoverkeer Herculeslaan

over de Kromme Rijn. De meest westelijke brug wordt de nieuwe entree vanuit Utrecht Oost richting het Lunettenpark en verder, terwijl de meest oostelijke brug zorgt voor een betere voetgangersverbinding van het Stadionpark Galgenwaard met de sportcampus Maarschalkerweerd. Het wordt voor de diverse gebruikers daarmee veel aantrekkelijker het gebied te voet te bezoeken.

Fietsers

Stadionpark Galgenwaard is uitstekend bereikbaar met de fiets, door de aanwezigheid van een hoogwaardig en fijnmazig fietsnetwerk. Dit netwerk wordt versterkt en uitgebreid, zoals met de route 'Om de Zuid' langs de

Prioriteit voor voetgangers

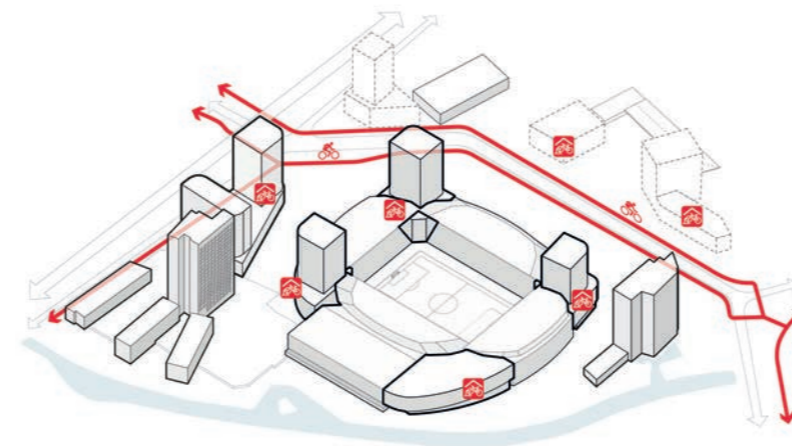
Waterlinieweg. De huidige fietsroute langs de Kromme Rijn komt te vervallen, waardoor de kwaliteit voor voetgangers hier verbetert. Rondom het stadion zelf zijn geen doorgaande fietsroutes en is de voetganger de hoofdgebruiker. Om het gebruik van de fiets aantrekkelijk te maken, worden er ruim voldoende, veilige en comfortabele fietsparkeerplaatsen gerealiseerd. De stallingen zijn grotendeels inpandig en altijd op korte loopafstand van de entrees.

Fietsparkeren

Om te bereiken dat er voldoende, veilige en comfortabele fietsparkeerplaatsen zijn, moet de ontwikkeling voldoen aan de kwaliteits- en kwantiteits-eisen zoals gesteld in het parkeerbeleid van de gemeente Utrecht. De fietsparkeervoorzieningen voldoen aan de uitgangspunten zoals beschreven in de notitie 'Fietsparkeren bij Woningbouw'. Dit betekent onder andere dat fietsparkeren grotendeels inpandig (>80%) en bij voorkeur op de begane grond van ieder bouwblok plaatsvindt, op maximaal 125 meter van de entrees. Kort parkeren mag beperkt (<20%) gefaciliteerd worden op aangewezen plekken in de openbare ruimte. Tijdens piekmomenten kunnen tijdelijke 'pop-up' stallingen voorzien in een tijdelijke verhoging van de vraag naar fietsparkeerplekken.

Openbaar vervoer

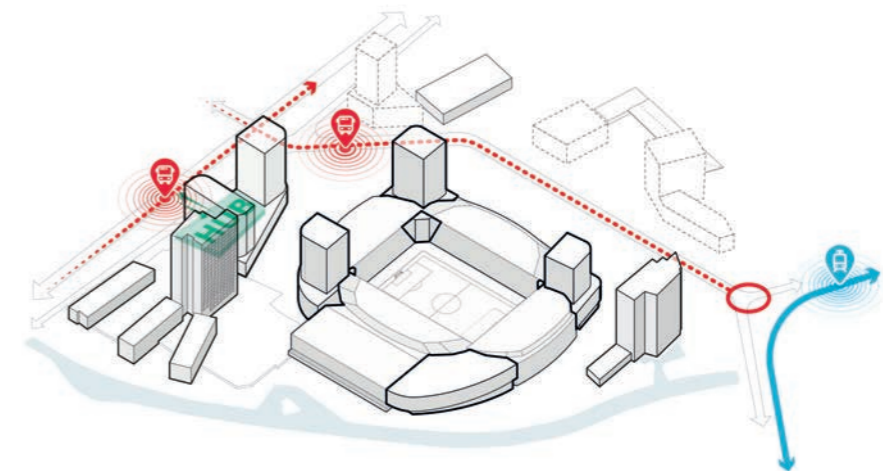
De (beoogde) verhoging van de frequentie van tramritten en de uitbreiding van de dienstregeling naar het weekend en de avonden en de samenkost van diverse (regionale) buslijnen maken dat Stadionpark Galgenwaard uitstekend bereikbaar wordt met het ov. Een mogelijke nieuwe halte op de Waterlinieweg, idealiter geïntegreerd met het Stadsblok, in combinatie met een (deel)mobilitieithub, kunnen zorgen voor nog verdere verbetering van de ov-bereikbaarheid.

Fietsen goed gefaciliteerd

Deelmobiliteit

De inzet van diverse typen deelmobiliteit (bijv. auto's, bakfietsen, cargobikes en e-bikes) op publiek toegankelijke locaties is een belangrijk onderdeel van het mobiliteitsconcept. De plint van het Stadsblok (BP-plot) is qua locatie een goede plek om deelmobiliteit voor de buurt aan te bieden. Deze functie kan uitstekend gecombineerd worden met andere 'deelfuncties' zoals pakketkluisen, een wasserette of een ontmoetingsplaats en uitgroeien tot een centrale hub die dienst kan doen voor de hele buurt.

Goede ov-verbinding en (deelmobiliteit) HUB

Uiteindelijk zal door de ontwikkelaars een aanpak voor deelmobiliteit worden ontwikkeld en vastgelegd in een (gezamenlijk) mobiliteitsbeheerplan. Dit plan sluit aan op de behoeften van zowel bewoners als bezoekers en moet onder andere blijken geven van het concept, de langdurige exploitatie, beschikbaarheid, beheer, toegankelijkheid, doelgroepen en flexibiliteit.

Logistiek

Voor zowel het bestaande als het nieuwe programma is het nodig rekening te houden met een slimme en efficiënte logistiek. Elk gebouw is bereikbaar voor pakketbezorging, laden en lossen, mindervaliden en nood- en hulpdiensten. De ruimtelijke uitwerking van de logistiek volgt in de verdere planontwikkeling van de openbare ruimte en de bebouwing.

Auto

De bereikbaarheid van het gebied en vrijwel heel de regio Utrecht, ook zonder de gebiedsontwikkeling Galgenwaard, staat onder druk. Vooral in de spits, maar steeds vaker ook daarbuiten. Er is veel autoverkeer en zonder maatregelen neemt dit in de toekomst alleen maar toe. Als we op dezelfde voet autogroei blijven faciliteren, dan komt het verkeer in de stad vast te staan met alle negatieve gevolgen van dien voor de leefbaarheid, veiligheid, gezondheid, economie en

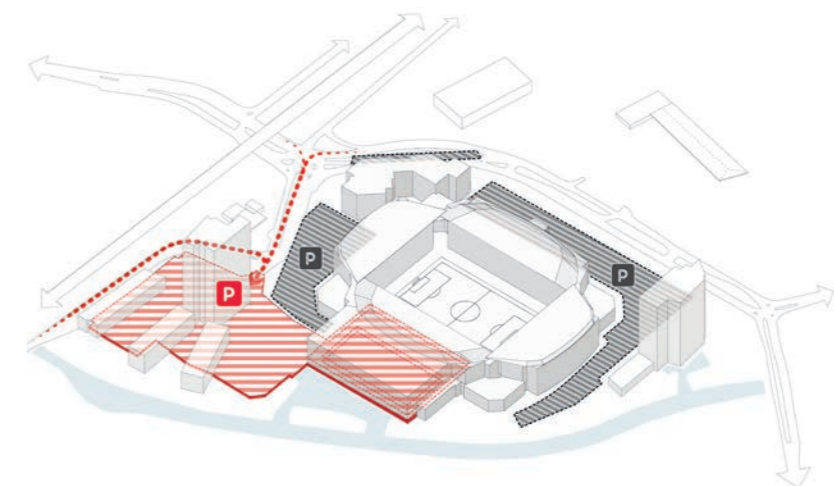
woongenot. Daarom zijn er grootschalige ingrepen in het verkeerssysteem nodig die deze gebiedsontwikkeling veelal overstijgen. Te denken valt aan het zgn. 'Wiel met Spaken' (ov), knips voor autoverkeer op het USP en in de Zuidpoort, en aanleg van doorfietsroutes van en naar de regio. Het uiteindelijke doel voor 2040 is dat het autoverkeer niet verder toeneemt (ondanks de groei van de stad), maar dat de stad wel bereikbaar blijft met duurzame en actieve vormen van mobiliteit, zoals wandelen, fietsen en ov.

Voor de gebiedsontwikkeling Galgenwaard willen we de impact van de autogroei zo laag als mogelijk laten zijn. Dit betekent dat er ingezet wordt op het gebruik van de fiets, goede voetgangersverbindingen, het ov en deelmobiliteit en slimme en efficiënte vormen van autoparkeren. Maar ook door de Herculeslaan af te waarden voor autoverkeer ontstaat er meer ruimte voor groen, voetgangers en fietsers. Hierdoor worden lopen, fietsen en het ov aantrekkelijke opties om het gebied te bereiken, en wordt de bijdrage van de gebiedsontwikkeling aan de doorstromingsproblematiek tot een minimum beperkt.

Voor noodzakelijk bestemmingsverkeer wordt de bereikbaarheid gewaarborgd, maar niet altijd meer via de snelste of kortste route.

Parkeren

Parkeerplaatsen worden slim en efficiënt gebruikt. Dat wil zeggen collectief, inpandig en met zo veel mogelijk dubbelgebruik van parkeerplaatsen, zonder overlast in de omgeving te veroorzaken. De private parkeergarage bij de Apollotoren en de deels ondergrondse Q-park garage (ca. 1.000 pp.) blijven bestaan. Alle circa 300 maaiveldplekken aan de voorzijde van het stadion en het plein aan de westzijde van het stadion worden opgeheven om kwaliteit toe te voegen aan de openbare ruimte.

Bestaande situatie autoparkeren
▨ te verwijderen parkeerplaatsen
▨ bestaande parkeergarage

Naast de bestaande Q-parkgarage, zal voor het nieuwe programma extra parkeergelegenheid moeten worden gerealiseerd. Een mogelijke optie hiervoor is inpandig parkeren in het Stadsblok. Een andere optie is ondergronds parkeren onder het huidige parkeerterrein Noord. Het parkeerconcept zal verder uitgewerkt worden in de vervolgstappen van de gebiedsontwikkeling.

Passend bij de gemeentelijke mobiliteitsvisie om het autobezit en -gebruik niet verder te laten toenemen, is het uitgangspunt om het aantal parkeerplaatsen (nu ca. 1.300) niet te laten toenemen. Dit betekent dat het beschikbare aantal parkeerplekken slim en efficiënt gebruikt moeten worden door de huidige en nieuwe bewoners. Als de behoefte aan parkeerplaatsen groter blijkt dan het aanbod, dan kunnen de ontwikkelaars alternatieve mobiliteitsoplossingen aandragen om binnen het uitgangspunt te blijven, zoals het aanbieden van parkeerplaatsen op afstand in een P&R.

Piekbelasting

Om te zorgen dat tijdens wedstrijden en vergelijkbare evenementen alles soepel verloopt, wordt in principe dezelfde strategie gebruikt als door het jaar heen. Voetgangers en fietsers krijgen prioriteit direct rond het stadion. Bezoekers worden gestimuleerd met de fiets en het ov te reizen. Het parkeren van auto's dient

zoveel mogelijk op afstand plaats te vinden, zoals nu ook al grotendeels gebeurt. Dat betekent dat bezoekers gestimuleerd worden om gebruik te maken van parkeerplaatsen bij de Kromhout Kazerne en op het Utrecht Science Park. Doordat in de toekomst ook woningen aan het gebied worden toegevoegd, zal mogelijk een deel van de parkeerplaatsen in de Q-Park garage bezet zijn op piekmomenten.

Doordat de maaiveldplekken bij de hoofdentree opgeheven worden, zal het aanbod aan parkeerplaatsen tijdens de piekmomenten veel minder groot zijn dan voorheen. De noodzaak om op afstand te parkeren kan als gevolg van de gebiedsontwikkeling toenemen. Voor zover de piekbelasting de wedstrijden van FC Utrecht betreft, zal dit vraagstuk verder met FC Utrecht worden afgestemd en uitgewerkt.

Prioriteit voor langzaam verkeer

2.5 Duurzaamheid en klimaatadaptatie

Een gezonde en veerkrachtige leefomgeving

Om van Stadionpark Galgenwaard een fijne plek te maken zijn ingrepen nodig op het gebied van geluid, klimaatadaptatie en luchtkwaliteit. De Waterlinieweg veroorzaakt geluidsoverlast in de omgeving. Dit geldt ook voor het stadion. Door de grote hoeveelheid verharding is het gebied rondom Galgenwaard één van de hotspots van Utrecht. Op hete dagen kan het er wel 7°C warmer worden dan in het buitengebied. Voor de luchtkwaliteit vormt met name de hoeveelheid verkeer op de Waterlinieweg een grote uitdaging.

De Stedenbouwkundige Uitwerking gaat daarom in op de transformatie van het gehele stadionegebied van een stenige, onaantrekkelijke plek naar een groen verblijfspark. De gebiedsontwikkeling levert hiermee een belangrijke bijdrage aan de thema's klimaatadaptatie, energie, circulaire economie en gezonde leefomgeving. Deze aspecten worden hieronder op hoofdlijnen beschreven, maar zullen in de vervolgfase verder worden uitgewerkt.

Klimaatadaptief

Verdichting in de stad draagt bij aan efficiënt grondgebruik en kan daarmee een positieve kracht zijn voor de verduurzaming van de stad. Onder meer door het afwaarderen en vereenvoudigen van de infrastructuur, vergroening van de openbare ruimte

en versterking van de landschappelijke zone rondom de Kromme Rijn. Het 'vergroenen en ontharden' kan in belangrijke mate bijdragen aan een klimaatadaptief gebied waar ruimte is om water vast te houden, om droogte tegen te gaan, shade en overlast bij hevige regenval te voorkomen en om koele plekken te maken om hittestress tegen te gaan. Zo wordt Galgenwaard voorbereid op het veranderende klimaat en blijft het gebied ook in de toekomst prettig en leefbaar.

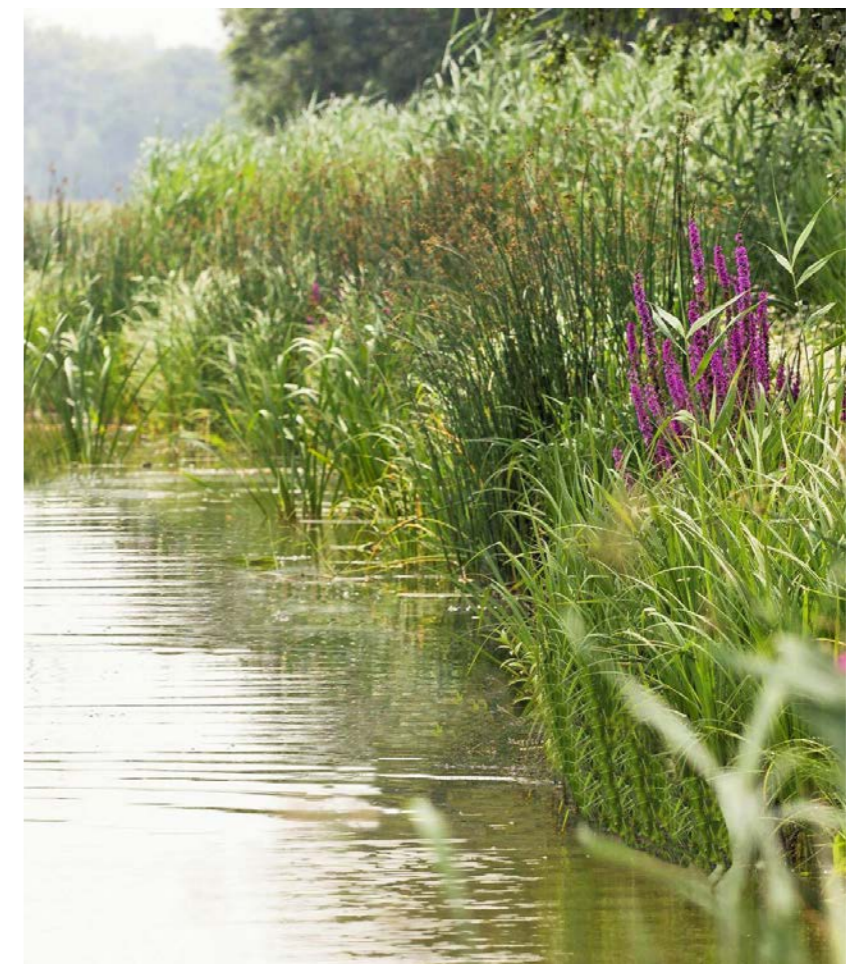
Water

Het uitgangspunt is om 90% van de jaarlijkse neerslag in het plangebied vast te houden ten behoeve van hergebruik of infiltratie. Daarnaast zorgen we ervoor dat er geen shade ontstaat bij extreme hoosbuien. Dit geldt voor de openbare ruimte, maar ook op groene daken kan water vastgehouden en hergebruikt worden en kan een teveel aan water geleidelijk afgevoerd worden. Uitgangspunt hierbij is dat het oppervlaktewater minimaal gelijk blijft. De Kromme Rijn biedt kansen om de kwaliteit van het oppervlaktewater in combinatie met natuurvriendelijke oevers en ecologische waarden te vergroten.

Tegengaan hittestress

De gebiedsontwikkeling zet in op meer ruimte voor groen, mens en dier. Door de footprint van de

bebouwing zo klein mogelijk te houden komt relatief meer ruimte voor landschap en het tegengaan van hittestress. Het streven is maximaal 5 graden Celsius verschil in gevoelstemperatuur op hete dagen ten opzichte van het buitengebied. Schaduw bieden is

Natuurvriendelijke oevers

daarbij een belangrijke maatregel. De uitgangspunten uit het klimaatbeleid van Utrecht zijn ook leidend voor de verdere uitwerking van de openbare ruimte: er dienen koele verblijfsplekken van minimaal 200 m² binnen 200 m van iedere woning of gebouw te zijn, hoofdroutes voor fietsers en voetgangers dienen voor 40% voorzien te zijn van schaduw, en overige routes voor 30%.

De vijfde gevel

Daken zijn de vijfde gevel van bebouwing en hebben een enorme potentie om bij te dragen aan de gestelde duurzaamheidsdoelstellingen. Het belang van retentiedaken voor het vasthouden van regenwater is hierboven al genoemd. De impact van deze groenblauwe daken helpt ook bij het voorkomen van hittestress in de zomer en het verlagen van warmteverlies in de winter. Om de potentie van daken te maximaliseren mag geen enkel dak onbenut blijven. Het streven is daarom, mits technisch mogelijk, elk dak minstens twee rollen te laten vervullen: bijvoorbeeld een retentiedak met groendak, groendak met PV-cellen, dakterras met regenwaterretentie, etc.

Circulaire economie

De gemeente Utrecht wil een circulaire stad worden. De bouwsector is hier een cruciaal onderdeel van. Bij de gebiedsontwikkeling Galgenwaard betekent

dit dat er bij de keuze voor inkomende materialen en constructietechnieken rekening wordt gehouden met de milieupact.

Verschillende gebouwen worden voor de gebiedsontwikkeling gesloopt en deels op andere plekken weer teruggebracht. Hiervoor wordt een afweging gemaakt tussen duurzaamheid en gebiedskwaliteit – zo wordt er bebouwing gesloopt om meer groene, openbare ruimte te kunnen maken, en de afrit van de Waterlinieweg te kunnen verleggen, zodat het verkeer een minder grote impact krijgt op het gebied. Voor de daadwerkelijke sloop geldt dat de vrijkomende materialen, waar mogelijk, zo hoogwaardig mogelijk worden hergebruikt.

Luchtkwaliteit en geluid

Voetbalwedstrijden kunnen voor geluidsoverlast zorgen. Daarnaast is de Waterlinieweg een zeer drukke binnenstedelijke weg (>10,000mve/24h). Om de gezondheid van de Utrechtse inwoners te beschermen, zijn maatregelen nodig die de gezondheidseffecten door luchtverontreiniging en geluidbelasting minimaliseren met behoud van een gezond binnenmilieu en een prettige woon- en verblijfskwaliteit. Door in te zetten op voetgangers, fietser en ov wordt bijgedragen aan een betere luchtkwaliteit. Ook het toepassen van CO₂

absorberende materialen zoals hout dragen bij aan het verbeteren van de luchtkwaliteit. Er komen waar mogelijk doorzonwoningen voor een prettig woonklimaat met veel daglicht en beperking van eventuele geluidsoverlast van de Waterlinieweg. Waar dit niet mogelijk is, zullen de woningen een geluidsluwe zijde krijgen om te voldoen aan het beleid (nota Volksgezondheid en het geluidbeleid van Utrecht).

Energietransitie

Naast de eerder genoemde maatregelen, zoals energieopwekking op daken, gaat de energietransitie ook over anticiperen op een cultuuromslag, waarbij bewust omgegaan wordt met energie. Dit thema wordt stadsbreed opgepakt.

Natuurinclusief

De gemeente Utrecht kiest bij ruimtelijke ontwikkelingen voor behoud en versterking van de lokale biodiversiteit, gebruikmakend van de Utrechtse soortenlijst, en werkt daarmee aan een natuurinclusieve stad. In alle nieuwbouw en bij renovatie van de bestaande bebouwing worden voorzieningen aangebracht voor dieren zoals vogels en vleermuizen. Nieuwbouw – zeker langs de Kromme Rijn – wordt zoveel mogelijk voorzien van groene gevels en plateaus met struiken en bomen.

2.6 Erfgoed

Verbinden en beleven

De gebiedsontwikkeling van Galgenwaard zet de Kromme Rijn weer in zijn kracht waardoor Lunet 1 als “bewaker” van deze zogenaamde access aan betekenis wint. Ook wordt door het uitbreiden van het (wandel) routenetwerk in Galgenwaard de beleving van de waterlinie versterkt. Functioneel kan met name Lunet 1 voordeel hebben van een goede bereikbaarheid vanuit Galgenwaard. De randvoorwaarden en uitgangspunten die aan de basis hebben gestaan van deze Stedenbouwkundige Uitwerking zijn als volgt geformuleerd. Deze aspecten worden in de vervolgfase van de gebiedsontwikkeling verder uitgewerkt.

Relatie Nieuwe Hollandse waterlinie

Een belangrijke ambitie is het versterken van de relatie tussen de verschillende onderdelen van de Waterlinie. De eerste fase (1815-1830) is grotendeels in de verstedelijking opgenomen en is moeilijk in samenhang te beleven. Het vrijmaken van ruimte voor een (fiets) route op of langs de Waterlinieweg kan een belangrijke schakel vormen in een “belevingsroute”. De relatie tussen de Lunetten en Fort Vossegat kan het beste in de buitenruimte van het stadion gevonden worden. Samen met de Kromme Rijn kan het Oeverpark daarin een rol spelen. Bijvoorbeeld door langs de Kromme Rijn de aanzet van het voormalige kanaal en defensiewal

aan te geven. Bij het huis Rijsweerd aan de Weg tot de Wetenschap raakt het fort met zijn bolwerken en grachten de Kromme Rijn en dit zou in het park zichtbaar gemaakt kunnen worden. Zichtbaarheid en beleefbaarheid van de Brug met de Twaalf Gaten in die parksetting zou het Fort Vossegat sterk in betekenis doen winnen. Om te voorkomen dat het nieuwe plangebied het UNESCO Werelderfgoed overschaduwde, zijn de voorgestelde volumes in deze uitwerking compact gehouden zodat er meer ruimte is voor landschap. Ook schaalde de bebouwing af in de richting van het werelderfgoed.

Vergroten beleving

Uitgangspunt is het verbinden van Lunettenpark rond de vier Lunetten naar Galgenwaard wat betreft voetverbinding, zichtrelaties en vormgeving. Dit doen we onder meer door het toevoegen van een voetgangersbrug. Lunet 1 kan meer betekenis krijgen als “bewaker” door zichtrelaties tussen Galgenwaard en Lunetten. Aandachtspunt voor de vervolgfase is de afstemming van materialisatie, verlichting en meubilair.

Meanderen en verbinden

Het terugbrengen van het meanderende karakter van de Kromme Rijn bevordert de landschappelijke verbinding, beleving, ecologie en de cultuurhistorische waarde.

Lunet 1

2.7 Openbare orde en veiligheid

Functioneel en robuust

Tenslotte is ook openbare orde en veiligheid een belangrijk thema voor bewoners, bezoekers en gebruikers van Galgenwaard en Utrecht. Ongeveer 20x per jaar worden er in het stadion voetbalwedstrijden gehouden, waarvan een aantal risicowedstrijden zijn met mogelijkheid tot verstoring van de openbare orde. De openbare ruimte moet dan voldoende plek kunnen bieden aan bussen van de ME, ambulances, brandweer en politie. Ook moet de openbare ruimte robuust en hufterproof zijn en rekening houden met de supporters. Daarnaast spelen er specifieke voorwaarden voor veiligheid en openbare orde voor de andere gebruikers,

zoals de bewoners, kantoorgebruikers en de Kromhout Kazerne. Voor de verdere uitwerking van de openbare ruimte worden de volgende randvoorwaarden en uitgangspunten meegegeven.

Robuust en hufterproof

De inrichting van de buitenruimte houdt rekening met grote menigten voetbalpubliek. Materialen zijn robuust en sterk. Bestrating ligt vast en is niet mogelijk om met de hand los te krijgen. Waar beplanting wordt toegepast is deze bestand tegen plukken of vertrappen. Denk aan bloemrijke kruidenmengsels.

FC Utrecht jeugdsupporter

Scheiding van publiek

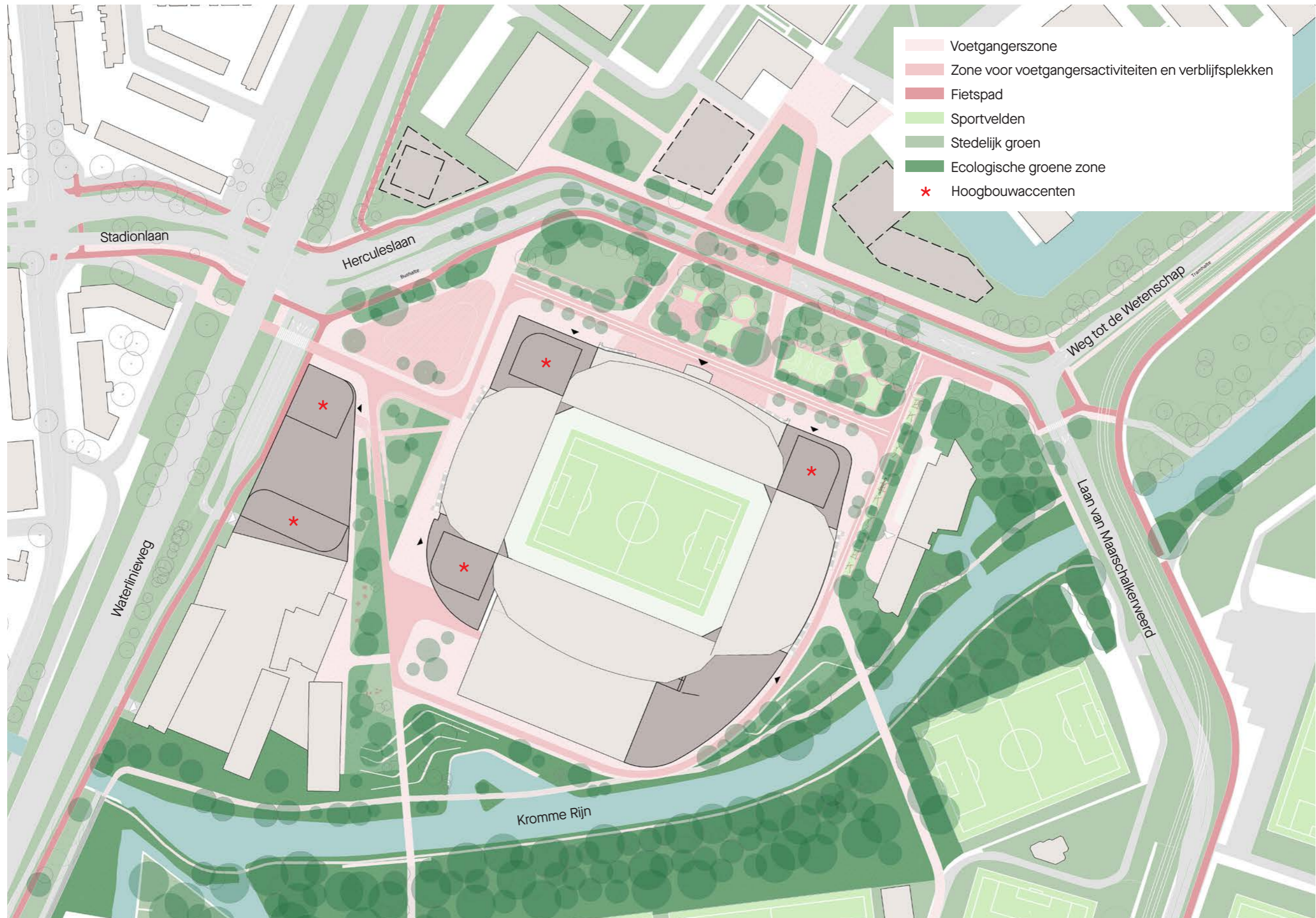
Galgenwaard is een veilige plek waar alle bezoekers en bewoners zich prettig voelen. Daarom is het van belang dat de grote groepen voetbalpubliek geen overlast veroorzaken voor de andere bezoekers. Stedenbouwkundig en landschappelijk kan daaraan worden bijgedragen door de supporters te clusteren, uit de buurt van de bewoners. Daarnaast moeten het mogelijk zijn de supporters van FC Utrecht en van de bezoekende club fysiek van elkaar te scheiden.

Ruimte voor politie en nooddiensten

In het ontwerp van de buitenruimte wordt rekening gehouden met de routes en de benodigde ruimte voor nood- en hulpdiensten en ME-bussen. Er dienen meerdere toegangen en uitvalswegen beschikbaar te zijn.

Overige functies geen overlast

In de inrichting wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met bewoners en andere gebruikers. Het uitgangspunt is dat zij zo min mogelijk overlast ondervinden tijdens evenementen en voetbalwedstrijden. Denk hierbij aan het entreeplein als verzamelplek voor het publiek, toegankelijk houden van entrees het creëren van afstand tussen logistiek en andere functies.

Verbeelding van hoe Stadionpark Galgenwaard er in de toekomst uit kan komen te zien. Het ontwerp en de daaraan ten grondslag liggende uitgangspunten kunnen nog wijzigen in het vervolg van het project

A. Participatieproces

In december 2021 is een participatietraject gestart om omwonenden, ondernemers en hun medewerkers en andere stakeholders te betrekken bij de vernieuwing van Galgenwaard onder begeleiding van de Wijde Blik. Het participatieproces is conform de participatieleidraad van de gemeente Utrecht en vastgelegd in een Plan van Aanpak. Meer informatie over het participatieproces (inclusief verslagen) is hier beschikbaar: <https://participatiegalgenwaard.nl/>. Voor de stakeholders en overige participatiedoelgroepen geldt dat deelnemers hun problemen, belangen en oplossingen kunnen aandragen ('advies vragen'). De reacties van betrokkenen spelen een belangrijke

Themasessie 3 (maandag 21 maart 2022): Hoe maken we van Galgenwaard een aantrekkelijke bestemming?

rol bij het ontwikkelen van plannen. Adviezen die niet zijn overgenomen, zijn gemotiveerd.

Toevoegen van woningen aan het gebied

Verschillende bewoners benadrukken de noodzaak van het bijbouwen van woningen, zeker gezien de huidige woningnood. 55% van de respondenten van de enquête geeft dan ook aan positief te staan tegenover het bijbouwen van woningen dicht op het stadion. Daarnaast maken bewoners van de nabijgelegen Apollotoren zich zorgen over eventuele hoogbouw en wat voor effect dit zal hebben op het uitzicht en de schaduwval.

Hoe is hier rekening mee gehouden?

De zorgen van de bewoners van de nabijgelegen Apollotoren zijn bekend. De bebouwing in de noordoostelijke hoek wordt zo slank mogelijk met een duidelijke setback ter hoogte van het stadion en zo ver mogelijk van de Apollotoren geplaatst. De hoogte van de bebouwing aan deze kant blijft binnen de maat en schaal van de Apollotoren.

Verkeersdruk en parkeren

Tijdens de participatieavonden zijn er veel zorgen geuit over de verkeers- en parkeerdruk in het gebied. Over het algemeen zijn er genoeg parkeerplaatsen,

maar dit verandert met de piekbelasting rondom wedstrijden van FC Utrecht. Ook ervaren velen een te lage beschikbaarheid van het ov, met name tijdens die wedstrijden. De verkeersdruk wordt nu al als moeizaam ervaren, door complexe en drukbelaste verkeersaders rondom het gebied. Het gebied ligt op een interessante locatie, maar door deze belaste aders zijn de verbindingen tussen het natuurgebied, het centrum en Galgenwaard ondermaats. Deze zijn te druk en worden als onveilig ervaren. Dit geldt zowel voor de autoverbinding als de fiets- en wandelverbindingen. Ook de wens tot verplaatsing van het tankstation ten behoeve van beter ingedeelde openbare ruimte is regelmatig geuit.

Een vaak geuite zorg is dat de druk op verkeer en parkeren zal toenemen wanneer er meer woningen en extra voorzieningen komen, met daarnaast een eventuele verhoging van het aantal zitplekken in het stadion. Tegelijkertijd is er veel gevraagd naar de optie om de parkeerplekken ondergronds te maken en de parkeerplekken uit het zicht te verwijderen. De wens van behoud van parkeermogelijkheden voor bewoners, maar vermindering van mogelijkheden voor bezoekers, komt ook regelmatig terug.

Uit de enquête blijkt dat momenteel 41% van de respondenten het gebied voornamelijk bereikt met de fiets, 24% te voet, 22% met de auto en 11% met het ov. 73% van de respondenten is tevreden daarmee, maar 14% geeft aan dat ze graag een verbetering van mogelijkheden van het ov willen. 44% zou graag ook een toevoeging van deelauto's en fietsen willen zien. Op de optie van een autovrij gebied wordt gemengd gereageerd. 46% van de respondenten staan hier positief tegenover, 38% is negatief en 16% neutraal.

Hoe is hier rekening mee gehouden?

De bestaande problemen met de verkeersdruk en complexe aanvoerwegen zijn bekend bij de gemeente. Dit is ook onderwerp van verdere studie en hier zal uitgebreid aandacht aan worden besteed in het uiteindelijke plan. Mobiliteitsexperts van Arcadis zijn betrokken bij de planvorming om de verkeersdruk te berekenen en sturing te geven in mobiliteitsconcepten. Het is ook een van de ambities van de gemeente om al het maaiveld parkeren weg te halen en in ruil hiervoor onder meer te investeren in een goede openbare ruimte. Als compensatie voor het weghalen van het parkeren op maaiveld moet gekeken worden in hoeverre de huidige gebouwde parkeervoorzieningen beter benut kunnen worden. Daarnaast kan het zijn dat er meer gebouwde dan wel ondergrondse

parkeervoorzieningen nodig zijn. Verder is de ambitie om de hoeveelheid wegen en overige infrastructuur rond het stadion te verminderen met onder meer een afwaardering van de Herculeslaan.

De gemeente Utrecht onderschrijft ook de zorgen over de piekbelasting van het ov. Zo is de gemeente aan het onderzoeken hoe de ov-bereikbaarheid van het gebied verbeterd kan worden. Hierbij valt te denken aan het halteren van ov op de Waterlinieweg of bijvoorbeeld de tram in het weekend te laten rijden. Voor de genoemde oplossingen is de gemeente met de provincie in gesprek.

Gezonde beweging

Breed is de wens geuit om meer aandacht voor sport en gezonde beweging te creëren. Een openbare looproute rond het stadion is genoemd, waarbij voorkomen moet worden dat die conflicteert met bijvoorbeeld fietsroutes.

Hoe is hier rekening mee gehouden?

Galgenwaard maakt samen met de sportcampus Maarschalkerweerd deel uit van een gebied waar sport en gezondheid voorop staan. Bij het transformeren van het terrein naar Stadionpark Galgenwaard vormt sporten en bewegen een belangrijk onderdeel. De opzet van het park biedt veel ruimte voor sportactiviteiten met

name langs de Herculeslaan. De verbinding met de sportcampus Maarschalkerweerd nodigt sporters uit om de ruimte rond het stadion te betrekken bij de de warming-up of andere activiteiten. Verkeersstromen van fietsers worden nadrukkelijk gescheiden van de voetgangersroutes. Zo wordt er een aparte fietsroute doorgetrokken langs de Waterlinieweg om de ruimte rond het stadion in te richten voor voetgangers.

Activiteiten in en rondom het stadion

Hoewel er behoefte lijkt te zijn aan meer activiteiten die de sociale cohesie van de buurt te versterken, zijn er zorgen bij sommige bewoners over grotere commerciële activiteiten zoals concerten. De angst bij deze bewoners is dat de gemeente te veel oog zou hebben voor de behoefte van commerciële partijen en te weinig oog voor de eventuele overlast die dit zou opleveren. FC Utrecht geeft in haar reactie op de scenariosessie aan dat zij het aspect van de groei van het stadion naar 30.000 plaatsen en het programmeren van meer activiteiten nog onvoldoende aan bod vinden komen, ook voor andere sporten als hockey, cricket en volleybal. Ook uitten enkele participanten de voorkeur om de sporthal een upgrade te geven. Daarnaast uitten sommigen de wens om te onderzoeken of er culturele activiteiten in en rond het stadion mogelijk zijn.

Traiectum pleit voor het uitbreiden van sportgerelateerde voorzieningen en bedrijven. Zij hebben een Papendal 2.0 voor ogen. Het ROC onderschrijft dit ook, zij zijn voorstander van voorzieningen en een inrichting van de omgeving die bewegen stimuleert, met bijvoorbeeld een hardlooproutte in het gebied en meer aandacht voor aantrekkelijke wandel- en fietsverbindingen.

Hoe wordt hier rekening mee gehouden?

Elke betrokken partij heeft haar eigen belang, de initiatiefnemers proberen daarin een goede balans te vinden en betrekken daar zeker ook de belangen van omwonenden en huidige gebruikers bij. De opzet van de Stedenbouwkundige Uitwerking bestaat uit een bruisende stadszijde waar activiteiten plaatsvinden en een landschappelijke, rustige zijde. De stadszijde van het stadiongebied is georiënteerd op de Waterlinieweg met het entreeplein waar evenementen plaats kunnen vinden, eventueel met uitloop langs de Herculeslaan. Deze opzet houdt rekening met de woningen in de Apollotoren, zodat zij onderdeel uitmaken van de transitie naar de landschappelijke, rustige zijde.

Voorzieningen

Daarnaast hecht men waarde aan het realiseren van meer voorzieningen in en rondom het stadion. Het gebied wordt nu als redelijk stil en sociaal

onveilig ervaren. Dit zorgt voor weinig positieve aantrekkingskracht van het gebied. Het gebrek aan mensen op straat in de avond en het hekwerk rondom het stadion worden als oorzaak hiervan genoemd. Bewoners gaven tijdens de bijeenkomsten en in de enquête aan behoefte te hebben aan (kleinschalige) horeca en sociale voorzieningen, zoals een lunchroom/restaurant, supermarkt, ontmoetingsruimten, recreatieve sportgelegenheid, zorgaanbieders en een crèche. Daarnaast zouden zij graag het hekwerk bij de opgangen van het stadion verwijderd zien. Alle toegevoegde voorzieningen en woningen zouden het gebied meer in balans moeten brengen, met betere wandel- en fietsverbindingen. Dit alles moet zorgen voor een meer levendig gebied, dat prettig en veilig aanvoelt. Deze wensen werden onderschreven in de enquête, waar 34% aangaf dat meer groen tot een veiliger en vertrouwd gevoel zou leiden, 28% noemde meer mensen op straat en meer levendigheid en 24% goede verlichting. Tegelijkertijd botsen die wensen en behoeften op sommige plekken. Zo maken bewoners zich ook zorgen over meer overlast. Vanuit Traiectum is het pleidooi om bij het toevoegen van voorzieningen deze vooral een sportgerelateerd karakter te geven. Geen bioscoop, maar wel een plek voor start ups die een relatie met de sport hebben.

Hoe wordt hier rekening mee gehouden?

Ook bij de betrokken partijen is de wens voor een veilige, leefbare en aantrekkelijke buurt groot. Er zal een zorgvuldige afweging gemaakt moeten worden tussen alle functies in het gebied. Het realiseren van actieve plinten met een mix van voorzieningen die aansluit bij het sportieve karakter van Galgenwaard vormt een belangrijk onderdeel van het stedenbouwkundig programma. Een bioscoop past niet bij dit uitgangspunt, ontmoetingsruimten, recreatieve sportgelegenheden, kleinschalige horeca, lunchroom, zorgaanbieders en een crèche wel. We hebben als doelstelling om een actieve, uitnodigende en levendige buitenruimte neer

Scenariosessie 29 juni 2022: Vernieuwing Galgenwaard en omgeving

te zetten, waar het prettig is om te verblijven en te wonen. Om dit te realiseren is het uitgangspunt van de Stedenbouwkundige Uitwerking dat de buitenruimte vrijgehouden wordt van parkeren, zodat er ruimte is voor een levendige groene buitenruimte met recreëren, sporten en ontmoeten. Dit is alleen mogelijk als er een substantieel programma aan woningen, kantoor en voorzieningen wordt toegevoegd.

Recreatie & natuurbehoud

De wens voor meer recreatieve sportvoorzieningen, openbare pleinen en toegankelijke groenvoorziening komt in elke bijeenkomst naar voren. De behoefte aan meer groen, een minder versteend gebied en minder hekken is groot. Veel omwonenden zouden ook graag meer mogelijkheden zien om te wandelen (32%), fietsen (22%) of hardlopen (17%) in de buurt. Tegelijkertijd bestaan er zorgen hoe de recreatieve sportvoorzieningen zich zullen verhouden tot toegankelijkheid en veiligheid van het gebied en de verderop gelegen sportvoorzieningen. Ook vinden velen het belangrijk dat de centrale rol van FC Utrecht behouden wordt en tekenend zal blijven voor het karakter en sportfunctie van het gebied.

Liefhebbers van nabijgelegen natuurgebieden Maarschalkerweerd en Kromme Rijn maken zich zorgen

hoe herontwikkeling zich zal verhouden tot belasting op deze gebieden. Zij vrezen een toename van uitstoot van stikstof en het effect hiervan op de natuur en de dieren. Daarnaast vragen ze zich af of de plannen voor twee loopbruggen richting deze gebieden geen schade toebrengen. Belangrijk voor deze groep is dat toename van recreatie en woningen niet ten koste van de echte natuur zal gaan. Vanuit Sport Utrecht wordt juist weer gepleit voor de aanleg van de bruggen voor een betere verbinding met de sportcampus Maarschalkerweerd.

Hoe wordt hier rekening mee gehouden?

Er liggen kansen om straks van het nieuwe Galgenwaard een Stadionpark te maken, waar stad en landschap elkaar ontmoeten in een groene en aantrekkelijk park ruimte. Hierdoor komt aan de noordzijde een meer stedelijke en groene gecultiveerde inrichting. Aan de zuidzijde komt dan een natuurlijke groene inrichting die aansluit op de kwaliteit van de Kromme Rijn, met ruimte voor luwe vormen van recreatie zoals wandelen en natuur die bij de Kromme Rijn horen. Dit moet bijdragen aan de verhoging van de biodiversiteit.

Met het omvormen van het terrein rond het stadion van een parkeerterrein naar een Stadionpark, worden de wandelroutes uitgebreid en sluiten de voetpaden

aan op de omgeving waaronder het Lunettenpark en de sportcampus Maarschalkerweerd. Sportactiviteiten zijn met name in de noordzijde geprojecteerd, waar goed zicht is op de activiteiten en geluid minder overlast veroorzaakt. Door goede verbindingen met Zoudenbalch en Maarschalkerweerd wordt de verbinding tussen de (sport)activiteiten behouden. De hekken rond de opgangen van de thuispelers dienen vanuit veiligheidsoverwegingen te worden behouden.

Verder is Maarschalkerweerd door barrières versnipperd en voor voetgangers slecht toegankelijk. De ambitie is om straks van Maarschalkerweerd een parklandschap te maken waarin sporten, recreëren en groen centraal staan. Om dit voor de inwoners van Utrecht (met name Oost) aantrekkelijk en gezond toegankelijk te maken zijn nieuwe wandelroutes en voetgangersbruggen nodig. Op welke manier dit gedaan zal worden is nog onderwerp van verder onderzoek en zal ook in afstemming met de belanghebbenden worden gedaan.

mecanoo

Oude Delft 203, 2611 HD Delft, Nederland

Contact

Arne Lijbers

Partner/Architect Mecanoo

+31 639 46 0408

arne.lijbers@mecanoo.nl